

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Període intermedi

Número 791

Dilluns, 23 d'agost de 2010

S U M A R I

4. INFORMACIÓ

4.55. Activitat parlamentària

4.55.15. Convocatòries

———— Sessió núm. 3 de la Diputació Permanent, convocada per al dia 30 d'agost de 2010

p. 3

4.70. Comunicacions del president de la Generalitat i comunicacions del Govern i d'altres òrgans

4.70.01. Composició del Govern, delegacions de funcions i encàrrecs de despatx

———— Encàrrec del despatx del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació al conseller de Medi Ambient i Habitatge
Tram. 330-00166/08
Coneixement

p. 3

———— Encàrrec del despatx del conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural al conseller de Política Territorial i Obres Públiques
Tram. 330-00167/08
Coneixement

p. 4

———— Encàrrec del despatx del conseller d'Economia i Finances al conseller de Política Territorial i Obres Públiques
Tram. 330-00168/08
Coneixement

p. 4

———— Encàrrec del despatx del conseller de Medi Ambient i Habitatge al conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
Tram. 330-00169/08
Coneixement

p. 5

———— Encàrrec del despatx de la consellera de Treball al conseller de Política Territorial i Obres Públiques
Tram. 330-00170/08
Coneixement

p. 5

4.75. Dictàmens del Consell de Garanties Estatutàries

———— Projecte de llei de l'Autoritat de Protecció de Dades de Catalunya
Tram. 200-00070/08
Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries

p. 6

———— Projecte de llei de l'aranès
Tram. 200-00080/08
Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries

p. 10

———— Projecte de llei de polítiques de joventut
Tram. 200-00089/08
Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries

p. 19

———— Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous
Tram. 202-00079/08
Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries

p. 23

4. INFORMACIÓ

4.55. ACTIVITAT PARLAMENTÀRIA

4.55.15. CONVOCATÒRIES

Sessió núm. 3 de la Diputació Permanent

Convocada per al dia 30 d'agost de 2010

PRESIDÈNCIA DEL PARLAMENT

D'acord amb l'article 67.1 i 3 del Reglament, us convoco a la sessió següent de la:

Diputació Permanent

30 d'agost de 2010

09.30 h

Sala de Grups

ORDRE DEL DIA

1. Elecció del vicepresident segon o vicepresidenta segona.

2. Control del Decret llei 4/2010, del 3 d'agost, de mesures de racionalització i simplificació de l'estructura del sector públic de la Generalitat de Catalunya. Tram. 203-00007/08. Govern de la Generalitat Debat i votació sobre la convalidació o derogació del decret llei. (Text presentat: BOPC, 790, 3.)

3. Control del Decret llei 5/2010, del 3 d'agost, de modificació del text refós de la Llei de caixes d'estalvis de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 1/2008, de l'11 de març. Tram. 203-00008/08. Govern de la Generalitat Debat i votació sobre la convalidació o derogació del decret llei. (Text presentat: BOPC, 790, 13.)

Palau del Parlament, 19 d'agost de 2010

El president del Parlament de Catalunya
Ernest Benach i Pascual

4.70. COMUNICACIONS DEL PRESIDENT DE LA GENERALITAT I COMUNICACIONS DEL GOVERN I D'ALTRES ÒRGANS

4.70.01. COMPOSICIÓ DEL GOVERN, DELEGACIONS DE FUNCIONS I ENCÀRRECS DE DESPATX

Encàrrec del despatx del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació al conseller de Medi Ambient i Habitatge

Tram. 330-00166/08

Presentació

President de la Generalitat

Reg. 73900 / Coneixement: 02.08.2010

AL PRESIDENT DEL PARLAMENT

Molt Honorable senyor Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Benvolgut President,

De conformitat amb el que estableix l'article 12.1.k) i 20 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, em plau donar-vos compte que durant l'absència del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació des del 31 de juliol fins al 2 d'agost de 2010, s'encarregarà del despatx del seu Departament el conseller de Medi Ambient i Habitatge.

Cordialment,

José Montilla i Aguilera

Barcelona, 27 de juliol de 2010

N. de la R.: El Decret 100/2010, de 27 de juliol, d'encàrrec del despatx del conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació al conseller de Medi Ambient i Habitatge des del 31 de juliol fins al 2 d'agost de 2010, és publicat al DOGC 5682, de 30 de juliol de 2010.

Encàrrec del despatx del conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural al conseller de Política Territorial i Obres Públiques

Tram. 330-00167/08

Presentació

President de la Generalitat

Reg. 73921 / Coneixement: 06.08.2010

AL PRESIDENT DEL PARLAMENT

Molt Honorable senyor Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Benvolgut President,

De conformitat amb el que estableix l'article 12.1.k) i 20 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, em plau donar-vos compte que durant l'absència del conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural des del dia 4 fins al dia 17 d'agost de 2010, ambdós inclosos, s'encarregarà del despatx del seu Departament el conseller de Política Territorial i Obres Públiques.

Cordialment,

José Montilla i Aguilera

Barcelona, 30 de juliol de 2010

N. de la R.: El Decret 105/2010, de 30 de juliol, d'encàrrec del despatx del conseller d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural al conseller de Política Territorial i Obres Públiques des del dia 4 fins al dia 17 d'agost de 2010, ambdós inclosos, és publicat al DOGC 5686, de 5 d'agost de 2010.

Encàrrec del despatx del conseller d'Economia i Finances al conseller de Política Territorial i Obres Públiques

Tram. 330-00168/08

Presentació

President de la Generalitat

Reg. 73929 / Coneixement: 09.08.2010

AL PRESIDENT DEL PARLAMENT

Molt Honorable senyor Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Benvolgut President,

De conformitat amb el que estableix l'article 12.1.k) i 20 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, em plau donar-vos compte que durant l'absència del conseller d'Economia i Finances, des del dia 6 fins al dia 11 d'agost de 2010, ambdós inclosos, s'encarregarà del despatx del seu Departament el conseller de Política Territorial i Obres Públiques.

Cordialment,

José Montilla i Aguilera

Barcelona, 2 d'agost de 2010

N. de la R.: El Decret 106/2010, de 2 d'agost, d'encàrrec del despatx del conseller d'Economia i Finances, des del dia 6 fins al dia 11 d'agost de 2010, ambdós inclosos, és publicat al DOGC 5687, de 6 d'agost de 2010.

Encàrrec del despatx del conseller de Medi Ambient i Habitatge al conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Tram. 330-00169/08

Presentació

President de la Generalitat

Reg. 73935 / Coneixement: 09.08.2010

AL PRESIDENT DEL PARLAMENT

Molt Honorable senyor Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Benvolgut President,

De conformitat amb el que estableix l'article 12.1.k) i 20 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, em plau donar-vos compte que durant l'absència del conseller de Medi Ambient i Habitatge, des del dia 9 fins al dia 14 d'agost de 2010, ambdós inclosos, s'encarregarà del despatx del seu Departament el conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.

Cordialment,

José Montilla i Aguilera

Barcelona, 13 de juliol de 2010

N. de la R.: El Decret 107/2010, de 13 de juliol, d'encàrrec del despatx del conseller de Medi Ambient i Habitatge, des del dia 9 fins al dia 14 d'agost de 2010, ambdós inclosos, és publicat al DOGC 5688, de 9 d'agost de 2010.

Encàrrec del despatx de la consellera de Treball al conseller de Política Territorial i Obres Públiques

Tram. 330-00170/08

Presentació

President de la Generalitat

Reg. 73936 / Coneixement: 09.08.2010

AL PRESIDENT DEL PARLAMENT

Molt Honorable senyor Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Benvolgut President,

De conformitat amb el que estableix l'article 12.1.k) i 20 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, em plau donar-vos compte que durant l'absència de la consellera de Treball, des del dia 9 fins al dia 22 d'agost de 2010, ambdós inclosos, s'encarregarà del despatx del seu Departament el conseller de Política Territorial i Obres Públiques.

Cordialment,

José Montilla i Aguilera

Barcelona, 27 de juliol de 2010

N. de la R.: El Decret 108/2010, de 27 de juliol, d'encàrrec del despatx de la consellera de Treball, des del dia 9 fins al dia 22 d'agost de 2010, ambdós inclosos, és publicat al DOGC 5688, de 9 d'agost de 2010.

4.75. DICTÀMENS DEL CONSELL DE GARANTIES ESTATUTÀRIES

Projecte de Llei de l'Autoritat de Protecció de Dades de Catalunya

Tram. 200-00070/08

Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries

Reg. 73932 / Coneixement: Presidència del Parlament, 06.08.2010

M. Hble. Sr. Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Molt Honorable Senyor,

D'acord amb l'article 22.1 de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries, us trameto, adjunta, còpia del Dictamen 24/2010, d'aquest Consell, respecte del Dictamen de la Comissió d'Afers Institucionals sobre el Projecte de Llei de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, emès el 5 d'agost de 2010.

Ben cordialment,

Eliseo Aja
President del Consell de Garanties Estatutàries

Palau Centelles, 6 d'agost de 2010

DICTAMEN 24/2010, DE 5 D'AGOST, SOBRE EL PROJECTE DE LLEI DE L'AUTORITAT CATALANA DE PROTECCIÓ DE DADES

El Consell de Garanties Estatutàries, amb assistència del president Eliseo Aja, dels consellers Pere Jover Presa i Julio Añoveros Trias de Bes, del vicepresident Joan Egea Fernàndez, del conseller Marc Carrillo, de la consellera Antonia Agulló Agüero, del conseller secretari Jaume Vernet Llobet, i dels consellers Enric Fossas Espadaler i Àlex Bas Vilafranca, ha acordat emetre el següent

DICTAMEN

Sol·licitat per més d'una desena part dels diputats del Parlament de Catalunya, respecte al Dictamen de la Comissió d'Afers Institucionals sobre el Projecte de Llei de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (BOPC núm. 777, de 22 de juliol de 2010).

ANTECEDENTS

1. El dia 28 de juliol de 2010 va tenir entrada en el Registre del Consell de Garanties Estatutàries un escrit del president del Parlament de Catalunya, de la mateixa data (Reg. 661), pel qual es va comunicar al Consell

l'admissió interna, per part de la Mesa del Parlament, de la sol·licitud de dictamen presentada el 27 de juliol de 2010, a instància del senyor Oriol Pujol i Ferrusola i catorze diputats més, en relació amb el Dictamen de la Comissió d'Afers Institucionals sobre el Projecte de Llei de l'Autoritat de Protecció de Dades de Catalunya, d'acord amb allò que preveuen els articles 16.1.b i 23.b de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries.

Cal fer notar que, tot i que en la tramitació parlamentària (Tram.200-00070/08) el Projecte sobre el qual se'ns demana dictamen consta com a Projecte de Llei de l'Autoritat de Protecció de Dades de Catalunya, el títol que correspon al Projecte de Llei que ha aprovat la Comissió de Política Cultural és «Projecte de Llei de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades».

Els sol·licitants demanen d'aquest Consell dictamen en relació amb el «Projecte de Llei de l'Autoritat de Protecció de Dades de Catalunya», «en especial referència a: Art. 7 en els seus punts 2 i 3 relatius al nomenament i cessament del Director de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades».

La fonamentació jurídica que figura en l'escrit de sol·licitud és la següent:

«La igualtat és un valor superior en el nostre ordenament jurídic (art. 14 CE i EAC) i correspon als poders públics promoure les condicions perquè sigui efectiva i real.

Els poders públics han de respectar en tot moment el principi d'objectivitat i igualtat no podent, en cap cas, actuar ni arbitràriament ni de forma discriminatòria. Tota actuació que vulneri aquests principis pot estar viciada i ser anul·lable.

El projecte inicial, de Llei de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades presentat al Parlament establia unes majories determinades i idèntiques per al nomenament del director/a i per al cessament quan aquest darrer no era motivat per l'expiració del termini del mandat o a petició pròpia. Les majories per al nomenament i cessament eren les següents: 3/5 parts del Parlament en primera votació, i majoria simple en segona votació si no s'aconseguien els vots favorables de les 3/5 parts del Parlament en la primera votació.

En el tràmit parlamentari els grups que donen suport al Govern han modificat aquests paràmetres pel que fa únicament al cessament per separació, eliminant la 2n votació i de facto establint, per tant, una clara diferència entre la votació per accedir i per separar.

Considerem que el legislador proposa un sistema diferent per a fer efectiu el nomenament i el cessament del director/a, aplicant el principi de "contrarius actus" en determinar un procediment diferent en el cessament que l'aprovat per al nomenament.

Existeix, a parer nostre, incompatibilitat i desharmonia atès que la seguretat jurídica no queda salvaguardada en validar les modificacions a la observança de les mateixes disposicions i tràmits exigits per a la formació originària, és a dir, "contrarius actus".

Aquest fet origina l'incompliment dels principis d'igualtat, objectivitat i sembla que el legislador pretén aplicar un procediment arbitrari i discriminatori. Canviar els requisits de les majories parlamentàries en el nomenament i en el cessament per causa diferent de la d'expiració de mandat o a petició pròpia no sembla justificable i dona lloc a la percepció del blindatge del càrrec, nomenat per majoria absoluta, si és el cas, però únicament pogut fer cessar per 3/5 parts de la Cambra.»

2. El Consell de Garanties Estatutàries, en la sessió del dia 29 de juliol de 2010, un cop examinada la legitimitat i el contingut de la sol·licitud de dictamen així formulada, la va admetre a tràmit, es va declarar competent per emetre el dictamen corresponent i va designar ponent el vicepresident senyor Joan Egea Fernández.

3. En la mateixa sessió, d'acord amb allò que disposa l'article 25, apartats 4 i 5 de la seva Llei constitutiva, va acordar adreçar-se als sol·licitants, al Parlament, a tots els grups parlamentaris, com també al Govern, a fi de sol·licitar-los la informació i la documentació complementàries de què disposessin amb relació a la matèria sotmesa a dictamen.

4. Finalment, després de les corresponents sessions de deliberació, es va fixar com a data per a la votació i per a l'aprovació del Dictamen el dia 5 d'agost de 2010.

FONAMENTS JURÍDICS

Primer. L'objecte del Dictamen

Per tal de situar amb més precisió l'objecte d'aquest Dictamen, procedirem a emmarcar la disposició sobre la qual es demana la nostra opinió en el context del Projecte de llei de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

El Projecte preveu la derogació de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, substituint l'Agència, de designació governamental, per una autoritat independent designada, per mandat estatutari, pel Parlament (art. 31 i 156.d EAC). L'objecte de la sol·licitud de dictamen recau, precisament, sobre la norma que regula la designació i la separació parlamentàries del càrrec de director o directora, que constitueix una de les principals novetats del Projecte de llei, motiu pel qual exposarem succintament el règim jurídic del càrrec de director o directora.

L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, que és el nom que rep aquesta entitat en el títol i en el contingut del Projecte de llei des de l'Informe de la Ponència (BOPC núm. 773, de 19 de juliol de 2010), és, segons l'article 1 d'aquest Projecte, «l'organisme independent que té per objecte garantir, en l'àmbit de les competències de la Generalitat, els drets a la protecció de dades personals i d'accés a la informació que hi està vinculada». Així mateix, l'article 2.1 la defineix com «una institució de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment dels seus fins, amb plena autonomia orgànica i funcional, que actua amb objectivitat i plena independència de les administracions públiques en l'exercici de les seves

funcions». Els òrgans de govern de l'Autoritat són el director o directora, i el Consell Assessor de Protecció de Dades, que és l'òrgan d'assessorament i de participació de l'Autoritat.

El director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades dirigeix la institució i n'exerceix la representació (art. 7.1). Exerceix amb independència les funcions que estableix l'article 8 i les que s'estableixin per llei o per reglament (art. 7.1 bis). La seva designació correspon al ple del Parlament per una majoria qualificada (art. 7.2). El seu mandat és per un període de cinc anys, renovable una sola vegada (art. 7.2 ter) i, pel que fa al seu cessament, es produeix per extinció del mandat, a petició pròpia o per separació acordada per les tres cinquenes parts del ple del Parlament, en cas d'incompliment greu de les seves obligacions, incompatibilitat, incapacitat sobrevinguda per a l'exercici de les seves funcions o condemna per delictes dolós (art. 7.3). Té la consideració d'alt càrrec, assimilat a secretari general, al qual s'aplica el règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat i altres incompatibilitats específicament previstes a l'article 7.4 del Projecte de llei. Finalment, li correspon «dictar les resolucions i les instruccions i aprovar les recomanacions i els dictàmens que requereixi l'exercici de les funcions de l'Autoritat, i en especial l'aprovació de les instruccions a què fa referència l'article 15» (art. 8.1), i té també altres funcions en l'àmbit específic de les competències de l'Autoritat (art. 8.1 bis), així com també en els àmbits econòmic, de contractació i de recursos humans de l'Autoritat (art. 8.2).

De tota aquesta regulació els dubtes dels sol·licitants, segons ja hem avançat, se centren en l'article 7, apartats 2 i 3, del Projecte de llei, que es transcriuen a continuació:

«Article 7. El director o directora

[...]

2. El director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades és designat pel ple del Parlament per majoria de tres cinquenes parts, a proposta del Consell Assessor de Protecció de Dades, d'entre persones amb la condició política de catalans, amb ple ús dels drets civils i polítics i amb experiència en matèria de protecció de dades. Si no obté la majoria requerida, s'ha de sotmetre a una segona votació, en la mateixa sessió del Ple, en què requereix el vot favorable de la majoria absoluta dels membres de la cambra.

[...]

3. El director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades cessa per les causes següents:

a) Per expiració del termini del mandat.

b) A petició pròpia.

c) Per separació, acordada pel Ple del Parlament per majoria de tres cinquenes parts, per incompliment greu de les seves obligacions, incompatibilitat, incapacitat sobrevinguda per a l'exercici de les seves funcions declarada per sentència ferma o condemna ferma per delictes dolós.»

Tal com ha quedat reflectit en els Antecedents, la sol·licitud de dictamen es fonamenta essencialment en dos motius. El primer, que la previsió de majories diferents per a la designació i per a la separació del director o directora de l'Autoritat pot vulnerar el principi d'igualtat (proclamat a l'art. 14 CE) i d'objectivitat i, per tant, suposaria l'aplicació d'un procediment arbitrari i discriminatori.

I el segon, la infracció del principi de seguretat jurídica, que, segons els sol·licitants, no quedaria salvaguardat atès que el Parlament ha validat «les modificacions a la observança de les mateixes disposicions i tràmits exigits per a la formació originària, és a dir, “contrarius actus”».

Per donar resposta als dubtes que plantegen els sol·licitants examinarem en un únic Fonament Jurídic la regulació continguda en l'article 7, apartats 2 i 3, del Projecte de llei objecte del Dictamen per tal de determinar si és contrari als principis constitucionals d'igualtat (art. 14 CE) i de seguretat jurídica (art. 9.3 CE).

Segon. Examen dels apartats 2 i 3 de l'article 7 del Projecte de llei de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades

En aquest Fonament Jurídic, procedirem a examinar l'article 7 del Projecte de llei, en els seus apartats 2 i 3, per tal de determinar la seva adequació a la Constitució.

L'apartat 2 estableix, segons hem vist, un sistema de designació del càrrec de director o directora que requereix una majoria qualificada de tres cinquenes parts dels membres del Parlament i, per al cas que en la primera votació no es pogués assolir aquesta majoria, preveu una segona votació, en la mateixa sessió del ple, en la qual només es requereix la majoria absoluta. Per la seva banda, l'apartat 3 completa la regulació fixant les concretes causes de cessament, entre les quals els sol·licitants centren els seus dubtes d'inconstitucionalitat en la continguda a la lletra c, és a dir, la que exigeix a l'acord de separació una majoria de tres cinquenes parts per estimar que concorre causa legal de cessament (a saber, l'incompliment greu de les seves obligacions, la incompatibilitat, i la incapacitat sobrevinguda per a l'exercici de les seves funcions, declarada per sentència ferma o condemna ferma per delictes dolós).

En aquest sentit, els sol·licitants consideren que l'esmentat apartat 3 fixa un sistema de separació del càrrec arbitrari i discriminatori, perquè no coincideix amb el de designació. Més concretament, a partir del fet que «la igualtat és un valor superior en el nostre ordenament jurídic [...] i correspon als poders públics promoure les condicions perquè aquesta sigui efectiva i real», afirmen que l'establiment d'un sistema de majories per al nomenament del director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i un altre de diferent per al seu cessament «[...] origina l'incompliment dels principis d'igualtat, objectivitat i sembla que el legislador pretén aplicar un procediment arbitrari i discriminatori». És a dir, donen a entendre que aquestes previsions normati-

ves podrien vulnerar l'article 14 CE, únic precepte que citen expressament en la fonamentació.

Paral·lelament, la sol·licitud planteja un altre motiu d'inconstitucionalitat, que es basa en el fet que la incompatibilitat i manca d'harmonia entre el procediment previst per a la designació i per al cessament podria vulnerar el principi de seguretat jurídica. En aquest cas, tot i que no citen expressament el precepte de la Constitució o de l'Estatut que podria resultar vulnerat, hom pot entendre que fan una crida implícita a l'article 9.3 CE.

1. Passarem, doncs, a examinar si el precepte objecte del present Dictamen podria vulnerar aquests principis constitucionals. Començant pel principi d'igualtat (art. 14 CE), i sense necessitat de fer una anàlisi exhaustiva de la jurisprudència constitucional sobre la matèria, ens referirem només als aspectes que tenen una relació més directa amb la igualtat en la llei, que és el que podria afectar directament l'objecte d'aquest dictamen. Respecte d'això, el Tribunal Constitucional ha assenyalat de forma reiterada que per a la seva apreciació es necessita un element de comparació que permeti valorar la diferència de tracte entre persones o situacions, per tal de poder comprovar després si la diferenciació està justificada. A banda d'això, cal tenir present també que el judici d'igualtat té com a pressupòsit essencial que les situacions subjectives que es volen comparar siguin efectivament equiparables (STC 76/1986, de 9 de juny FJ 3; 307/2006, de 23 d'octubre, FJ 4 i 84/2008, de 21 de juliol, FJ 6, entre moltes altres, i també el DCC 282, de 29 de novembre de 2007, F IV.1.C), de manera que el terme de la comparació no resulti arbitrari o capriciós.

És a dir, allò que és propi del judici d'igualtat és que

«[...] ha de constatar-se sempre mediante un criterio relacional que, cuando se proyecta sobre el legislador requiere –como presupuesto obligado– la previa comprobación de que, como consecuencia de la medida legislativa impugnada, se ha introducido directa o indirectamente una diferencia de trato entre personas. Sólo verificado este primer presupuesto se procederá a determinar la licitud constitucional de la diferencia contenida en la norma» (STC 181/2000, de 29 de juny; FJ 10; 125/2003, de 19 de juny, FJ 4; 53/2004, de 15 d'abril, FJ 2; 84/2008, de 21 de juliol, entre moltes altres).

En aquest sentit, aquesta mateixa jurisprudència assenyalava, de forma reiterada, que l'al·legació del dret fonamental a la igualtat precisa, per a la seva verificació, un *tertium comparationis*, davant del qual es produeixi la desigualtat, element de contrast que ha de consistir en «una situación jurídica concreta en que se encuentren otros ciudadanos u otros grupos de ciudadanos» (per totes, STC 84/2008, de 21 de juliol, FJ 6).

L'aplicació de la doctrina constitucional que, de forma molt sumària, acabem de reproduir ens porta a reconèixer, en el cas que ara ens ocupa, la inconsistència del dubte que formulen els sol·licitants amb la invocació de l'article 14 CE. És a dir, tot i que, *prima facie*, es pogués arribar a afirmar que els acords parlamentaris de desig-

nació del director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i de separació del càrrec constitueixen supòsits de fet potencialment equiparables, el cert és que la previsió normativa dictaminada no produeix la conseqüència de donar un tracte diferent a persones que es troben en la mateixa situació. Ben al contrari, d'una simple lectura dels apartats 2 i 3 de l'article 7 del Projecte, es desprèn que el nomenament i la separació del càrrec es refereixen necessàriament a la mateixa persona. D'aquí que puguem concloure que el precepte del Projecte de Llei que fixa una única majoria de tres cinquenes parts per poder acordar el cessament del càrrec de director o directora no vulnera el principi d'igualtat consagrat a l'article 14 CE.

2. Els sol·licitants invoquen també la possible vulneració del principi de seguretat jurídica garantit per l'article 9.3 CE quan afirmen que: «[...] la seguretat jurídica no queda salvaguardada en validar les modificacions a l'observança de les mateixes disposicions i tràmits exigits en la formació originària, és a dir, el *contrarius actus*». Sobre això, convé precisar, abans de res, que el principi del *contrarius actus* no opera en seu parlamentària, és a dir, el Parlament no es pot vincular a sí mateix –entenent com a tal vinculació, allò que disposi una llei respecte d'una altra– com a expressió del principi constitucional del pluralisme polític, llevat que l'Estatut ho prevegi expressament.

Passant a examinar, específicament, la vulneració del principi de seguretat jurídica, hem de partir, òbviament, de la doctrina fixada pel Tribunal Constitucional que l'ha formulat com a «[...] suma de certeza y legalidad, jerarquía y publicidad normativa, irretroactividad de lo no favorable, interdicción de la arbitrariedad [...]. La seguridad jurídica es la suma de estos principios, equilibrada de tal suerte que permita promover en el orden jurídico, la justicia y la igualdad en libertad» (per totes, STC 27/1981, de 20 de juliol, FJ 10).

La doctrina del Tribunal Constitucional, recollida pel Consell Consultiu, entre d'altres, en el Dictamen núm. 273, de 14 de juliol de 2006 (F VI) i pel Consell de Garanties Estatutàries en el Dictamen núm. 17/2010, de 15 de juliol (FJ 1), s'ha pronunciat profusament sobre la importància que té per a la seguretat jurídica que el legislador persegueixi la claredat i no la confusió normativa, per tal que els ciutadans sàpiguen a què atènyer-se. D'aquí que l'hagi definit també, més específicament, des del punt de vista de la certesa del dret, com:

«[...] la expectativa razonablemente fundada del ciudadano en cual ha de ser la actuación del poder en la aplicación del Derecho [STC 36/1991, de 14 de febrero, FJ 5], como la claridad del legislador y no la confusión normativa [STC 46/1990, de 15 de marzo, FJ 4].» (STC 104/2000, de 13 d'abril, FJ 7).

És a dir, d'acord amb aquesta jurisprudència, només es pot concloure que una norma infringeix el principi de seguretat jurídica «[...] si en el Ordenamiento jurídico en el que se insertan, y teniendo en cuenta las reglas de interpretación admisibles en Derecho, el contenido o las omisiones de un texto normativo produjeran confusión o dudas que generaran en sus destinatarios una

incertidumbre razonablemente insuperable acerca de la conducta exigible para su cumplimiento o sobre la previsibilidad de sus efectos» (STC 90/2009, de 20 d'abril, FJ 4; 238/2007, de 21 de novembre, FJ 5; 212/1996, de 19 de desembre, FJ 15; 142/1993, de 22 d'abril, FJ 4; i 150/1990, de 4 d'octubre, FJ 8).

A la vista del que acabem d'exposar, és evident que la resposta a aquest concret dubte d'inconstitucionalitat ha de ser també negativa. El fet que el legislador estableixi un règim de majoria parlamentària per al nomenament del càrrec de director i un altre per al seu cessament no suposa una infracció del principi de seguretat jurídica, atès que el text del precepte aquí dictaminat permet preveure, sense cap mena de dubte o confusió, quina ha de ser, en cada cas, l'actuació del poder públic en procedir a la seva aplicació.

3. Descartat que pugui haver-hi cap mena de vulneració dels principis constitucionals al·legats pels sol·licitants, hem d'afegir, a més a més, que la Generalitat, en virtut de les seves competències per crear, organitzar i regular les institucions autònomes pròpies (examinades, amb més detall del que ara ens pertoca, en el Dictamen del Consell Consultiu núm. 288, de 5 d'agost de 2008, F II), pot establir lliurement una regulació com la que ens ocupa sobre la composició, el sistema de designació i el cessament del càrrec de director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, perquè, a diferència d'altres institucions d'origen estatutari, l'Estatut no concreta la forma en què el Parlament ha de procedir a l'esmentada elecció, ni menys encara quina ha de ser la majoria necessària per prendre els acords de separació del càrrec.

Per tant, el legislador català, dins la llibertat de configuració que té per ponderar els diferents interessos en joc, pot decidir diferenciar allò que estimi més escaient, sempre, òbviament, respectant els límits establerts per la Constitució i l'Estatut (STC 35/1982, de 14 de juny, FJ 2). És en aquest sentit, precisament, que l'article 60.3 EAC habilita el legislador ordinari per a establir majories especials per a la vàlida adopció de acords concrets del Parlament, tot i que disposa que la regla general és la majoria simple. En aquesta mateixa línia, aquest Consell ja va afirmar, en relació amb la provisió de les vacants de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals que «[...] atès que no hi ha cap previsió expressa a l'Estatut sobre la composició i la forma de designació dels membres de la Corporació, és obvi que el legislador disposa d'àmplia llibertat per establir i modificar les fórmules que consideri oportunes i, en aquest sentit, l'opció adoptada seria constitucional i estatutària.» (DCGE 7/2010, de 22 d'abril, FJ 4).

Atesos els raonaments continguts en els Fonaments Jurídics precedents, formulem la següent:

CONCLUSIÓ

Els apartats 2 i 3 de l'article 7 del Projecte de Llei de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades no són contraris a la Constitució.

Adoptada per unanimitat.

Aquest és el nostre Dictamen, que pronunciem, emetem i signem al Palau Centelles en la data indicada a l'encapçalament.

Jaume Vernet i Llobet, conseller secretari del Consell de Garanties Estatutàries,

CERTIFICO que el present exemplar és còpia autèntica de l'original, el qual és a l'arxiu al meu càrrec.

Barcelona, 6 d'agost de 2010

Jaume Vernet i Llobet

Vist i plau
El president
Eliseo Aja

Projecte de llei de l'aranès

Tram. 200-00080/08

Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries

Reg. 73930 / Coneixement: Presidència del Parlament, 06.08.2010

M. Hble. Sr. Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Molt Honorable Senyor,

D'acord amb l'article 22.1 de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries, us trameto, adjunta, còpia del Dictamen 22/2010, d'aquest Consell, respecte del Dictamen de la Comissió de Política Cultural sobre el Projecte de llei de l'occità, aranès a l'Aran, emès el 5 d'agost de 2010.

Ben cordialment,

Eliseo Aja
President del Consell de Garanties Estatutàries
Palau Centelles, 6 d'agost de 2010

DICTAMEN 22/2010, DE 5 D'AGOST, SOBRE EL PROJECTE DE LLEI DE L'OCCITÀ, ARANÈS A L'ARAN

El Consell de Garanties Estatutàries, amb assistència del president Eliseo Aja, dels consellers Pere Jover Presa i Julio Añoveros Trias de Bes, del vicepresident Joan Egea Fernández, del conseller Marc Carrillo, de la consellera Antonia Agulló Agüero, del conseller secretari Jaume Vernet Llobet, i dels consellers Enric Fossas Espadaler i Àlex Bas Vilafranca, ha acordat emetre el següent

DICTAMEN

Sol·licitat per una desena part dels diputats del Parlament de Catalunya, respecte al Dictamen de la Comissió de Política Cultural sobre el Projecte de llei de l'occità, aranès

a l'Aran (BOPC núm. 750, de 23 de juny de 2010. Correcció d'errades BOPC núm. 762, de 7 de juliol de 2010).

ANTECEDENTS

1. El dia 6 de juliol de 2010 va tenir entrada en el Registre del Consell de Garanties Estatutàries un escrit del president del Parlament de Catalunya, de la mateixa data (Reg. 603), pel qual es va comunicar al Consell l'admissió interna, per part de la Mesa del Parlament, de la sol·licitud de dictamen presentada el 29 de juny de 2010, a instància del senyor Daniel Sirera i Bellés i tretze diputats més, en relació amb el Dictamen de la Comissió de Política Cultural sobre el Projecte de llei de l'aranès, d'acord amb allò que preveuen els articles 16.1.b i 23.b de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries.

Cal fer notar que, tot i que en la tramitació parlamentària (Tram. 200-00080/08) el Projecte sobre el qual se'n demana dictamen consta com a Projecte de llei de l'aranès, el títol que correspon al Projecte de llei que ha aprovat la Comissió de Política Cultural és «Projecte de llei de l'occità, aranès a l'Aran».

Els sol·licitants demanen d'aquest Consell dictamen en relació amb el «Projecte de llei de l'aranès», i de forma especial dels preceptes següents:

«— Article 2, apartat 3, lletra a), en establir que l'aranès és la llengua d'ús preferent de totes les institucions de l'Aran, i per connexió amb aquest precepte també els següents:

– Article 5, apartat 4, en establir que l'aranès és la llengua que s'ha d'utilitzar normalment per part de la Generalitat a l'Aran en les relacions dels seus òrgans i amb la ciutadania.

– Article 5, apartat 7, referent a l'ús preferent de la llengua aranesa en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat ubicada al territori d'Aran.

– Article 6, apartat 5, en establir que les institucions de la Generalitat i els ens locals que exerceixen competències a l'Aran han d'emprar preferentment l'aranès en llurs relacions institucionals.

– Article 9, referent a l'ús de l'aranès en l'àmbit de l'Administració de Justícia.»

La fonamentació jurídica que figura en l'escrit de sol·licitud és la següent:

«[L]adequació de la llei de l'aranès a la Constitució espanyola i a l'Estatut d'Autonomia, en especial pel que fa a les previsions dels articles 2, apartat 3, lletra a); article 5, apartats 4t i 7è; article 6, apartat 5è, i article 9, del projecte de llei en els termes que exposem tot seguit, i pronunciar-se sobre el seu encaix en els articles 3 de la Constitució i 6 de l'Estatut d'Autonomia.

En relació a les previsions contingudes a l'article 2, apartat 3, lletra a); a l'article 5, apartats 4t i 7è, i l'article 6, apartat 5, del projecte de llei, hom considera convenient que el Consell de Garanties Estatutàries dictamini sobre l'abast i l'ajustament a la Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya de l'ús de les expressions “preferentment” i “normalment” en

referir-se a la utilització de l'aranès en l'àmbit institucional i en les relacions administratives, i això a la llum de la jurisprudència del Tribunal Constitucional al respecte.

A més a més, respecte l'article 5, apartat 7, malgrat que el tenor literal fa referència a l'ús de la llengua aranesa en l'àmbit de l'Administració de l'Estat "[...] en els termes que aquesta determini [...]" –no diu en els termes que la llei determini–, hom considera que aquesta regulació topa amb la previsió continguda a l'article 36 de la vigent Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada entre d'altres per la Llei 4/1999, de 13 de gener, en establir aquest precepte que en l'àmbit de l'Administració de l'Estat la llengua d'ús normal en la tramitació dels procediments es el castellà. Interessa, doncs, als diputats i diputades sotasignants que l'alt òrgan consultiu de la Generalitat de Catalunya dictamini si la regulació continguda en aquest article del projecte de llei s'ajusta al que estableix l'article 3 CE i l'article 6, apartat 5, de l'Estatut d'Autonomia, així com si topa amb la previsió continguda en la legislació bàsica de l'Estat en matèria de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu.

Finalment, interessa també conèixer el parer del Consell de Garanties Estatutàries en relació al contingut de l'article 9 del projecte de llei, referit a l'ús de la llengua aranesa en l'Administració de justícia.

I en aquest sentit convé que l'alt organisme consultiu de Catalunya dictamini si la previsió continguda en aquest article, i en especial pel que fa al coneixement de l'aranès per a la provisió de places de personal judicial, s'ajusta a allò que estableix la Constitució espanyola i la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, i llurs modificacions, en entendre que aquesta regulació és competència de l'Estat i l'ha de fixar la legislació orgànica corresponent, i no pot la Generalitat de Catalunya regular-ne l'aranès com a mèrit en accedir a la carrera judicial.»

2. El Consell de Garanties Estatutàries, en la sessió del dia 6 de juliol de 2010, un cop examinada la legitimitat i el contingut de la sol·licitud de dictamen així formulada, la va admetre a tràmit, es va declarar competent per emetre el dictamen corresponent i va designar ponent la consellera senyora Antonia Agulló Agüero.

3. En la mateixa sessió, a la vista del contingut dels articles del Projecte de llei de l'occità, aranès a l'Aran, que són objecte de la sol·licitud de dictamen, i atès que, com indica expressament el preàmbul del Projecte, desenvolupen l'article 36 EAC, referit als «Drets amb relació a l'aranès», aquest Consell va entendre que es podia tractar d'un supòsit de dictamen de caràcter vinculant. Per aquesta raó, en aplicació dels articles 76.4 EAC i 17.3 de la Llei del Consell de Garanties Estatutàries, com també de l'article 30.2 del Reglament d'organització i funcionament d'aquest Consell, varem acordar obrir el tràmit procedimental que preveu l'article 18.1 LCGE i requerir els sol·licitants, tots els grups parlamentaris i el Govern perquè, en el termini de deu dies, formules-

sin les seves alegacions sobre aquest possible caràcter vinculant del dictamen.

Seguidament, d'acord amb el que disposa l'article 25, apartats 4 i 5, va acordar adreçar-se als sol·licitants, a tots els grups parlamentaris, com també al Govern, a fi de sol·licitar-los la informació i la documentació complementàries de què disposessin amb relació amb l'objecte del dictamen.

4. En data 23 de juliol de 2010 es va rebre en el Registre del Consell (Reg. 655) un escrit, tramès per la Secretaria de Govern, amb «Consideracions sobre la sol·licitud de dictamen formulada al Consell de Garanties Estatutàries respecte de diversos preceptes del projecte de llei de l'aranès (Tram. 200-00080/08)» elaborades pel Gabinet Jurídic de la Generalitat, de 21 de juliol de 2010. En aquest escrit es considera que els articles 2.3.a, 5.4 i 7 i 6.5 del Projecte de llei de l'aranès contenen mesures legislatives que, d'acord amb la recent doctrina del Tribunal Constitucional, s'ajustarien a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia perquè són proporcionades, pretenen corregir una situació de desequilibri i es refereixen a un ús preferent, normal i no exclouent propi de les polítiques de normalització lingüística. Pel que fa a l'article 5.7, s'entén que la referència que fa a l'Administració de l'Estat no pot ser llegida en un sentit exclouent de les potestats del legislador estatal. I, finalment, quant a l'article 9 del Projecte de llei, se sosté la seva constitucionalitat atès que la valoració del mèrit del coneixement de l'aranès per part del personal judicial i del personal al servei de l'Administració de Justícia és conseqüència inherent a la seva declaració de llengua cooficial i, perquè s'ha d'entendre que la remissió del precepte al que estableixin les lleis es refereix a les lleis estatals.

5. En data 29 de juliol de 2010 es va rebre en el Registre del Consell (Reg. 664) un escrit tramès pel secretari de Política Lingüística, amb un «Informe en relació amb l'adequació a la Constitució espanyola i a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya del Projecte de llei de l'aranès, d'acord amb el Dictamen de la Comissió del Parlament de Catalunya», de 15 de juliol de 2010, elaborat per la Secretaria de Política Lingüística. En aquest Informe es destaca que l'aranès es una llengua que «es troba en una posició secundària pel que fa al seu ús», de manera que l'objecte del Projecte de llei de l'occità, aranès a l'Aran, és la protecció, la promoció i la difusió d'aquesta llengua. En aquest context, se situen els articles 2.3.a, 5.4, 5.7 del Projecte de llei, que s'analitzen atenent a la potestat declarada pel Tribunal Constitucional i reconeguda al legislador català d'establir mesures de protecció de llengües oficials en situació de desequilibri, i es conclou que s'adeqüen a la Constitució i a l'Estatut, com també a la normativa estatal i a la jurisprudència constitucional. Quant a l'article 9 del Projecte, s'arriba a la mateixa conclusió, en la mesura que es considera que les seves previsions són conseqüència de la declaració d'oficialitat d'una llengua i del contingut de l'article 36.1 EAC, al mateix temps que la remissió explícita que conté el seu apartat 2 respecta les competències legislatives de l'Estat. Finalment, pel que fa als articles 2.3.a i 5.7 s'afegeix que el contingut normatiu i els objectius d'aquests preceptes es complirien igualment si s'optés

per substituir la «preferència» de l'ús de l'aranès per expressions relatives a la «normalitat» o a «l'habitualitat» d'aquest ús.

6. Finalment, després de les corresponents sessions de deliberació, es va fixar com a data per a la votació i per a l'aprovació del Dictamen el dia 5 d'agost de 2010.

FONAMENTS JURÍDICS

Primer. L'objecte del Dictamen

Com s'ha exposat en els Antecedents, la sol·licitud de Dictamen versa sobre determinats articles del Projecte de Llei de l'occità, aranès a l'Aran (BOPC núm. 750, de 23 de juny de 2010; correcció d'errades al BOPC núm. 762, de 7 de juliol de 2010).

Als efectes de situar adequadament en el seu context l'objecte d'aquest Dictamen, resulta necessari realitzar una breu aproximació al contingut general del Projecte. Així, segons expressa el seu preàmbul, el Projecte es justifica en la necessitat de dotar la llengua occitana amb un marc legal que s'adeqüi a les previsions de l'article 6.5 de l'Estatut d'autonomia de 2006, que la defineix com a llengua pròpia de l'Aran i la declara llengua oficial a Catalunya, així com també a les de l'article 36 del mateix Estatut, que estableix els drets lingüístics en relació amb l'aranès i remet al legislador autonòmic la seva concreció. Així mateix, el Projecte pretén donar compliment als exposats mandats estatutaris en el termini de quatre anys que fixa la disposició addicional cinquena de l'Estatut per adaptar el règim especial de l'Aran, com també «actualitzar i fer més unitari i coherent el règim jurídic de l'occità a l'Aran i a la resta de Catalunya, que avui és regulat per normes disperses i fragmentàries, que projecten una certa ambigüitat sobre la identitat de la llengua i el seu estatus».

Dit això anterior, el preàmbul delimita com a objectius generals del Projecte «reconèixer, protegir i promoure l'occità en la seva varietat aranesa». Pel que fa al nivell de protecció, el criteri és «l'extensió al règim jurídic de l'occità en la seva varietat aranesa, com a llengua pròpia que és de tot el territori de l'Aran i com a llengua oficial a Catalunya, del contingut propi d'aquests conceptes en l'ordenament lingüístic català»; i, per tant, «s'adopta una perspectiva generosa en el desplegament dels mandats estatutaris, que habiliten el legislador per a determinar l'abast, els usos i els efectes jurídics de l'oficialitat de la llengua pròpia de l'Aran i per a emmarcar el procés de normalització lingüística.» Es preveu, però, una protecció «més intensa» de l'aranès a la Vall d'Aran, en la mesura que és en aquest territori on es concentra la població de parla aranesa i on l'aranès té la consideració de llengua pròpia. En segon lloc, respecte de l'objectiu de promoció, el preàmbul afirma que la norma ofereix «una àmplia cobertura legal per a les mesures de foment i difusió de l'aranès en tots els àmbits i sectors». En coherència amb això, l'objecte del Projecte de Llei es configura com «la protecció a Catalunya de l'occità, denominat aranès a l'Aran, com a llengua pròpia d'aquest territori, en tots els àmbits i sectors, el foment, la difusió i el coneixement d'aquesta llengua i la regulació del seu ús oficial.» (art. 1.1).

Així mateix, la disposició addicional primera del Projecte, estableix que «Aquesta llei té el caràcter de llei de desenvolupament bàsic de l'Estatut i s'integra, en allò relatiu a l'Aran, en el règim especial d'aquest territori a què fan referència els articles 11 i 94 de l'Estatut». I, la disposició addicional segona, per la seva part, fa referència a la competència sobre la normalització lingüística de l'aranès, que correspon a la Generalitat i al Conselh Generau d'Aran, d'acord amb l'article 143.2 EAC, en els termes que estableix expressament.

El Projecte de llei adopta una estructura molt semblant a la que segueixen les lleis de normalització lingüística: vint-i-cinc articles que s'agrupen en set capítols, que regulen els principis generals (capítol I), l'ús institucional (capítol II), l'onomàstica (capítol III), l'ensenyament (capítol IV), els títols i els certificats (capítol V), els mitjans de radiodifusió i televisió (capítol VI) i el foment i la difusió de l'occità, aranès a l'Aran (capítol VII); vuit disposicions addicionals, una de derogatòria i dues de finals.

Una vegada contextualitzats els preceptes en relació amb els quals se sol·licita Dictamen a aquest Consell, ens referirem de forma succinta als dubtes d'inconstitucionalitat o d'antiestatutarietat que plantegen els sol·licitants, que es poden sistematitzar en tres blocs: en primer lloc, l'abast i la constitucionalitat dels termes «preferentment» i «normalment» que s'utilitzen en els articles 2.3.a, 5.4, 5.7 i 6.5 del Projecte de Llei respecte de l'ús de l'aranès en l'àmbit institucional i de les relacions administratives, en relació amb els articles 3 CE i 6 EAC, a la llum de la jurisprudència constitucional. En segon lloc, la utilització de l'aranès per l'Administració de l'Estat ubicada a l'Aran «en els termes que aquesta determini» (art. 5.7 del Projecte de Llei), pel que fa al seu encaix en els articles 3 CE i 6.5 EAC i amb la previsió continguda a l'article 36 LRJPAC. I finalment, la competència de la Generalitat per regular la validesa, pel que fa a la llengua, de les actuacions judicials efectuades en aranès i la valoració del coneixement de l'aranès com a mèrit per accedir a la carrera judicial «de la manera que estableixin les lleis» (art. 9 del Projecte de Llei), per tractar-se d'una competència de l'Estat, que exerceix mitjançant la corresponent legislació orgànica, segons estableixen la Constitució i la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial.

Per donar resposta a la sol·licitud de Dictamen, en el Fonament Jurídic Segon s'exposarà el marc constitucional i estatutari de l'occità, aranès a l'Aran, i es fixaran els paràmetres de constitucionalitat i d'estatutarietat que ens permetran abordar, en els fonaments jurídics següents, l'examen de les tres qüestions principals que han estat plantejades: les expressions «preferentment» i «normalment» en l'ús de l'aranès en l'àmbit institucional i en les relacions administratives, així com també la utilització de la llengua aranesa per l'Administració de l'Estat, que seran objecte d'anàlisi en el Fonament Jurídic Tercer; i la competència de la Generalitat per a regular determinats aspectes de l'ús de l'aranès a l'àmbit judicial, que es tractarà en el Fonament Jurídic Quart.

Segon. El marc constitucional i estatutari de l'occità, denominat aranès a l'Aran

L'aranès apareix expressament contemplat a l'Estatut d'autonomia, concretament a l'article 6.5 EAC, que configura la llengua occitana, denominada aranès a l'Aran, com a «llengua pròpia d'aquest territori i [...] oficial a Catalunya, d'acord amb el que estableixen aquest Estatut i les lleis de normalització lingüística»; a l'article 36 EAC, que contempla els «Drets amb relació a l'aranès»; a l'article 50 EAC, dedicat al «Foment i difusió del català», que disposa l'aplicació a l'aranès del principi segons el qual els poders públics l'han de protegir en «tots els àmbits i els sectors i n'han de fomentar l'ús, la difusió i el coneixement» (art. 50.1 EAC); i a l'article 143.2 EAC, que estableix la competència de la Generalitat i també del Conselh Generau d'Aran sobre la normalització lingüística de l'occità, denominada aranès, a l'Aran.

Als efectes que aquí ens interessin, cal ressaltar allò que la jurisprudència constitucional ha reconegut reiteradament entorn a les següents qüestions: els estatuts d'autonomia són els únics instruments normatius que poden atorgar la condició de llengua oficial i determinar el seu abast (STC 253/2005, d'11 d'octubre, FJ 10); l'estatus de llengua oficial comporta la cooficialitat amb el castellà «con respecto a todos los poderes públicos radicados en el territorio autonómico, sin exclusión de los órganos dependientes de la Administración central y de otras instituciones estatales en sentido estricto, siendo, por tanto, el criterio delimitador de la oficialidad del castellano y de la cooficialidad de otras lenguas españolas el territorio, independientemente del carácter estatal (en sentido estricto), autonómico o local de los distintos poderes públicos.» (STC 82/1986, de 26 de juny, FJ 2); i més recentment, en la STC 31/2010, de 28 de juny, sobre l'Estatut d'autonomia de Catalunya, la llengua pròpia o d'ús normal en un territori és la condició constitucional inexcusable per al seu possible reconeixement com a llengua oficial (FJ 14). Així mateix, sobre el terme «normal» el Tribunal Constitucional ha declarat que una llengua és oficial, independentment de la seva realitat i pes com a fenomen social «cuando es reconocida por los poderes públicos como medio normal de comunicación en y entre ellos y en su relación con los sujetos privados, con plena validez y efectos jurídicos.» (STC 82/1986, de 26 de juny, FJ 2; i 46/1991, de 28 de febrer, FJ 2), de manera que l'adjectiu «normal» indica el «carácter de lengua usual o habitual», que exclou «la idea de deber o imposición» (STC 337/1994, de 23 de desembre, FJ 21).

Pel que fa a l'occità, aquesta llengua gaudia d'una oficialitat legal abans de l'Estatut de 2006, reconeguda a l'article 2.1 de la Llei 16/1990, de 13 de juliol, sobre el règim especial de la Vall d'Aran i, després de la reforma estatutària, gaudeix d'una oficialitat reconeguda a l'Estatut, si bé de forma molt més limitada que el català. Concretament, l'Estatut remet expressament al legislador ordinari la determinació de l'oficialitat de l'occità, que deriva de la condició de l'aranès com a llengua pròpia d'una part del territori de Catalunya, l'Aran. Aquesta situació és ben diferent de la que correspon a l'oficialitat de la llengua catalana (art. 6.1 i 2 EAC), l'abast i els efectes de la qual estan reconeguts estatutàriament i

deriven de la condició del català com a llengua pròpia de la totalitat del territori de Catalunya.

Tenint en compte aquesta diferència fonamental, cal però fer esment, pel que fa al règim d'oficialitat de les llengües a nivell estatutari, a allò que ha dit la recent STC 31/2010, de 28 de juny, quan en el seu Fonament Jurídic 14 analitza com a «cuestión de principio» la condició de «lengua propia» i l'estatus de l'oficialitat i cooficialitat de les llengües, en relació amb els termes «normal» i «preferent», que utilitza l'article 6.1 EAC. Sens perjudici que a aquesta qüestió concreta de la preferència ens referirem més àmpliament, en el Fonament Jurídic següent del Dictamen, el Tribunal ha dit que la condició de llengua pròpia, afegida a la condició de llengua oficial, no pot suposar un desequilibri del règim constitucional de la cooficialitat de les llengües i, per tant, que no es pot imposar a l'Estatut un ús prioritari d'una d'elles en detriment de l'altra, sens perjudici de les mesures de foment que el legislador estimi necessari ordenar per corregir desequilibris i, en definitiva, la situació de postergació d'una d'elles. En aquest sentit, com hem vist que havia declarat en sentències anteriors, el Tribunal considera que l'ús normal és el que correspon a les llengües oficials (STC 82/1986, de 26 de juny, FJ 2).

Concretament, quant a la declaració d'oficialitat, a la comentada Sentència 31/2010, citada, s'assenyala que si bé «[...] la Constitución reserva, con carácter exclusivo, a los Estatutos de Autonomía, [...] la cualificación de una lengua como oficial en la “respectiva” Comunidad Autónoma, según quiere el art. 3.2 CE. En efecto, el art. 3.2 CE no permite que los Estatutos de Autonomía proclamen la oficialidad de cualquier lengua española distinta del castellano». La llengua oficial haurà de ser una «lengua característica, histórica, privativa, por contraste con la común a todas las Comunidades Autónomas, y, en este sentido, propia. El carácter propio de una lengua española distinta del castellano es, por tanto, la condición constitucional inexcusable para su reconocimiento como lengua oficial por un Estatuto de Autonomía. [...]». (FJ 14)

En conseqüència, «la “normalidad” de esa lengua no es sino el presupuesto acreditativo de una realidad que, caracterizada por el uso normal y habitual [...] en todos los órdenes de la vida social [...], justifica la declaración [...] como oficial [...], con los efectos y consecuencias jurídicos que, desde la Constitución y en su marco, hayan de desprenderse de esa oficialidad y de su concurrencia con el castellano [...]. A diferencia de la noción de “normalidad”, el concepto de “preferencia”, por su propio tenor, trasciende la mera descripción de una realidad lingüística e implica la primacía de una lengua sobre otra [...], imponiendo, en definitiva, la prescripción de un uso prioritario de una de ellas, [...] en perjuicio de ese equilibrio inexcusable entre dos lenguas igualmente oficiales y que en ningún caso pueden tener un trato privilegiado.» (FJ 14)

Pel que fa als drets lingüístics, cal assenyalar que l'Estatut d'autonomia els regula àmpliament en relació amb el català (art. 32 a 35 EAC) com a llengua pròpia i oficial de Catalunya juntament amb el castellà, que és la

llengua oficial de l'Estat espanyol (art. 6.1 i 2 EAC), a diferència del que succeeix amb els drets lingüístics respecte de l'aranès, que es contemplen a l'article 36 EAC. Així, els drets lingüístics referits al català gaudeixen d'unes garanties estatutàries explícites, que no són traslladables a l'aranès, com s'observa amb la previsió de l'article 37.1 EAC, segon paràgraf.

L'article 36 EAC, dedicat a l'aranès, estableix els drets lingüístics de conèixer i d'utilitzar, i de ser atesos oralment i per escrit en aquesta llengua en les seves relacions amb les administracions públiques i les entitats públiques i privades que depenen d'aquestes, de totes les persones en el territori de l'Aran (apartat 1); el dret dels ciutadans aranesos a utilitzar l'aranès en les seves relacions amb la Generalitat (apartat 2). I, finalment, la remissió al legislador ordinari de la determinació dels altres drets i deures lingüístics en relació amb l'aranès (apartat 3).

Quant a aquest precepte, hem d'assenyalar que ha estat objecte de pronunciament a la ja citada STC 31/2010. En concret, els recurrents van considerar que el seu apartat 1 «sería contrario a la Constitución si con el derecho que reconoce pretendiera vincularse también a Administraciones distintas de la catalana» (Antecedent p. 29). El Tribunal va desestimar la impugnació sobre la base que «[...] será suficiente con responder mediante la remisión a los argumentos expuestos en los fundamentos jurídicos precedentes en relación con el catalán, con el resultado de concluir con la desestimación del recurso en este particular.» (FJ 25). Per tant, pel que fa a aquesta concreta qüestió, la vinculació de l'Administració de l'Estat al dret d'opció lingüística referit a l'aranès (dret a utilitzar i a ésser atès oralment i per escrit davant les administracions públiques), serien aplicables els fonaments a què remet el Tribunal (principalment FJ 14.a i STC 82/1986, de 26 de juny, FJ 2). Per contra, els altres pronunciaments de la Sentència sobre el règim d'oficialitat lingüística de la llengua catalana no són aplicables mimèticament al règim d'oficialitat de l'aranès que, com s'ha dit, té un abast i uns efectes diferents, ja que correspon a la llei concretar-los.

Tercer. La preferència i la normalitat en l'ús de l'aranès

1. Com hem dit, respecte dels articles 2.3.a, 5.4, 5.7 i 6.5 del Projecte, els peticionaris centren la sol·licitud, en primer lloc, en l'opinió d'aquest Consell sobre l'abast i l'ajust a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia de l'ús de les expressions «preferentment» i «normalment» en referir-se a la utilització de l'aranès en l'àmbit institucional i en les relacions administratives, i això a la llum de la jurisprudència del Tribunal Constitucional.

Més exactament, es demana la nostra opinió sobre l'adequació constitucional i estatutària de la utilització d'aquests termes per part del legislador autonòmic en la regulació de l'ús de la llengua aranesa, amb dues acotacions expressives: la prèvia determinació de «l'abast» d'aquests vocables en el Projecte de llei que s'examina; i la concreció de l'objecte d'anàlisi a l'àmbit institucional i de les relacions administratives.

Per aquesta raó, se sotmet a dictamen l'article 2.3.a, del Projecte de llei i, per connexió, els seus articles 5.4, 5.7 i 6.5.

Respecte de la determinació de «l'abast» de les esmentades diccions en relació amb l'àmbit institucional i de les relacions administratives, utilitzades pels preceptes concrets que s'assenyalen, cal observar amb caràcter previ que: d'una banda, l'àmbit d'aplicació de l'article 2.3.a del Projecte de llei excedeix l'àmbit institucional i de les relacions administratives. I de l'altra, que els articles 5.4, 5.7 i 6.5 del Projecte es refereixen a la Generalitat i a l'Administració de l'Estat, a les quals no fa esment l'article 2.3.a.

L'article 2.3 del Projecte de llei estableix que:

«L'aranès, com a llengua pròpia de l'Aran, és:

a) La llengua d'ús preferent de totes les institucions de l'Aran, especialment del Conselh Generau d'Aran, de l'Administració local i de les entitats que en depenen, dels mitjans de comunicació públics, de l'ensenyament i de la toponímia.

b) La llengua normalment emprada per les administracions catalanes en les seves relacions amb l'Aran, de la manera que aquesta llei determina.»

L'article 2 del Projecte de llei, sota la rúbrica «Llengua pròpia i llengües oficials», no comprèn ni esmenta la l'Administració de l'Estat. Per contra, encara que no en la lletra a de l'apartat 3 d'aquest article, sinó en la lletra b, i als efectes exclusius de determinar la llengua d'ús normal i no la preferent, sí que determina que l'aranès, com a llengua pròpia de l'Aran, és la «llengua normalment emprada per les administracions catalanes». A més, la regulació concreta dels usos institucionals de l'aranès, que es conté en els articles 5 a 10 del Projecte de llei, no es totalment harmònica amb el que estableix aquest article 2.3.

2. Deixant de banda la qüestió de la connexió o la manca de connexió entre els preceptes als quals es ceneix especialment la petició de dictamen, les observacions anteriors posen en relleu la dificultat de determinar l'abast de les expressions «preferentment» i «normalment» en relació amb l'ús de l'aranès en els articles que se sol·liciten, sense una aproximació sistemàtica a aquests preceptes que permeti aclarir el sentit en el qual utilitzen aquests termes.

Així, és important destacar que l'article 2 s'ubica al capítol I del Projecte de llei, dedicat als principis generals que presideixen el text del Projecte, mentre que els articles 5 i 6 s'insereixen en el capítol II, dedicat a «L'ús institucional» de l'aranès.

Més concretament, cal dir que, en l'àmbit dels principis generals, l'article 2 del Projecte de llei s'ocupa de l'aranès com a llengua pròpia de l'Aran (ap. 3) i com a llengua oficial a Catalunya (ap. 4); i que, en l'àmbit de l'ús institucional d'aquesta llengua, els articles 5 i 6 del mateix Projecte de llei es dediquen, respectivament, a precisar el seu ús per les institucions i administracions públiques a l'Aran, i a Catalunya fora de l'Aran, establint els concrets usos referits a la llengua aranesa.

Ara bé, la totalitat dels usos de l'aranès en les institucions i en els àmbits que s'inclouen en la lletra a de l'article 2.3 són objecte de regulació específica en altres preceptes del Projecte de llei, que no utilitzen el terme «preferent». Aquests preceptes estableixen: o bé l'ús normal de l'aranès, com és el cas de l'article 5, apartat 2, respecte a les institucions araneses, Conselh Generau d'Aran, Administració local a l'Aran i entitats públiques que en depenen; o bé el caràcter únic de la forma oficial aranesa del toponímic (art. 11.1), sens perjudici de les competències que estableix la legislació de règim local (art. 11.3); o bé l'ús de la llengua aranesa com a llengua vehicular i d'aprenentatge habitual de l'aranès en els centres educatius de l'Aran, d'acord amb el que estableix la normativa general d'educació (art. 13.1); o bé, finalment, el foment de l'ús social de la llengua occitana en relació amb els mitjans de radiodifusió, televisió i altres mitjans de comunicació públics i privats (art. 19 i 20).

Per contra, la lletra b del mateix article 2.3 inclou el terme «normalment» dins la caracterització de l'aranès com a llengua pròpia de l'Aran utilitzada per les administracions catalanes en les seves relacions amb l'Aran «de la manera que aquesta llei determina». Altrament, l'article 6.5 del mateix Projecte estableix que les institucions de la Generalitat de l'article 2.2 EAC i els ens locals que exerceixen competències a l'Aran han d'emprar preferentment l'aranès en les seves relacions institucionals a l'Aran.

Davant d'aquesta situació contradictòria, en una primera aproximació, el preàmbul del Projecte de llei tampoc no aporta cap aclariment, ja que el terme «preferent» no hi apareix. Ans al contrari, es limita a afirmar que aquesta llei «desplega el principi de llengua pròpia, aplicada a l'aranès a l'Aran, que obliga els poders públics i les institucions a protegir-la, a usar-la de manera general i a promoure'n l'ús públic en tots els àmbits». En l'àmbit institucional afegeix que les administracions i les institucions araneses han d'utilitzar normalment l'aranès, com també l'han d'emprar normalment els serveis i els organismes que depenen de la Generalitat a l'Aran en llurs relacions administratives i en la difusió d'informació a la ciutadania.

Amb independència de quina fos la intenció dels redactors del Projecte de llei i amb independència, així mateix, que la concreció dels usos de l'aranès en l'àmbit institucional es trobi o no suficientment especificada en el text d'aquesta norma, és evident que la confrontació en el Projecte de llei entre la regulació específica i els principis generals de l'article 2.3 genera una certa confusió, ja que resulta difícil d'entendre que l'aranès, com a llengua pròpia de l'Aran, sigui la llengua d'ús preferent d'institucions que han d'utilitzar-la normalment (art. 2.3.a i 5.2 Projecte); o la llengua normalment utilitzada per institucions que l'han d'usar preferentment (art. 2.3.b i 6.5 Projecte).

Dit això, cal reprendre la STC 31/2010, de 28 de juny, per tal de centrar-nos en l'anàlisi que fa del terme «preferent» referit a l'ús de la llengua pròpia. Així, a allò que hem exposat en el Fonament Jurídic anterior, el Tribunal afegeix que: «La definició com a llengua pròpia “no

puede justificar la imposición estatutaria del uso preferente de aquella lengua, en detrimento del castellano, también lengua oficial en la Comunidad Autónoma, por las Administraciones Públicas y los medios de comunicación públicos de Cataluña, sin perjuicio, claro está, de la procedencia de que el legislador pueda adoptar, en su caso, las adecuadas y proporcionadas medidas de política lingüística tendentes a corregir, de existir, situaciones históricas de desequilibrio de una de las lenguas oficiales respecto de la otra, subsanando así la posición secundaria o de postergación que alguna de ellas pudiera tener”». (FJ 14)

Per tal de procedir al nostre pronunciament sobre l'ús «preferent» de l'aranès, com a llengua pròpia de l'Aran, a què fa referència l'article 2.3.a del Projecte, cal tenir en compte el cànon de constitucionalitat que en relació amb la llengua d'ús preferent de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació de Catalunya ha elaborat recentment el Tribunal, en pronunciar-se sobre la constitucionalitat de l'article 6.1 EAC. Els criteris que formen aquest cànon i que s'haurien d'observar són els següents: en primer lloc, l'Estatut d'autonomia no pot imposar l'ús preferent d'una llengua sobre una altra en el territori de la Comunitat Autònoma; en segon lloc, en cas que existeixi una situació objectiva de desequilibri d'una de les llengües oficials respecte de l'altra, el legislador ordinari sí pot preveure mesures de normalització lingüística; aquestes han de ser adequades i proporcionades a la finalitat de foment i de correcció de la situació històrica de desequilibri i, finalment, s'ha de tractar d'una mesura que en cap cas no suposi un privilegi.

Doncs bé, a l'article 2.3.a del Projecte, que ara s'analitza, el terme «preferent», té diferents significats segons l'àmbit al qual afecta, de manera que es podria reconduir fàcilment a un ús normal (Administració pública de l'Aran), a un ús vehicular i d'aprenentatge (ensenyament) o a un ús exclusiu (toponímia); usos aquests que, de fet, es concreten posteriorment en els preceptes del Projecte que es dediquen a cadascun d'aquests àmbits (art. 5.2; 11.1; 13.1; 19 i 20 del Projecte). Per aquesta raó, entenem que, en darrera instància, el vocable «preferent» té, en aquesta previsió normativa, un sentit multívoc, éssent la seva finalitat el foment i la promoció de l'aranès en tots els àmbits, com a mesura de política de normalització d'una llengua minoritària.

No obstant això, tot i que aquest significat de caràcter normalitzador és el que preval, l'expressió «ús preferent» referida a la regulació de l'aranès com a llengua pròpia de l'Aran respecte d'algunes de les institucions i àmbits de l'Aran que aquí se citen podria tenir una aplicació contrària al cànon prohibit per la jurisprudència constitucional més recent perquè, en definitiva, podria ser entès com la prescripció d'un ús prioritari que genera desequilibri entre les llengües i comporta una posició de privilegi per a l'occità.

Atesa, doncs, la pluralitat de significats que hem vist que té el terme «preferent» emprat a l'article 2.3.a del Projecte i la confusió que pot produir la projecció de l'expressió «ús preferent», aplicada de forma homogènia als diversos àmbits mencionats en aquest precepte,

es recomana la seva supressió per evitar el significat d'ús preferent que, com hem dit, no és conforme amb el cànon de constitucionalitat enunciat per la recent doctrina del Tribunal Constitucional. Nogensmenys, pel fet que hi ha sentits del terme «preferent» que sí que són ajustats a la norma constitucional, es proposa una determinada interpretació conforme del precepte. Concretament, és constitucional i estatutari que l'article promogui l'ús de l'occità amb la finalitat de protecció i foment d'aquesta llengua pròpia en un context de desequilibri lingüístic, on és convenient una política de normalització lingüística proporcionada i adequada en favor de la llengua occitana. Igualment, són adequats els usos institucionals que es proposen en diversos àmbits (art. 5.2, 11.1, 13.1, 19 i 20 del Projecte), que no utilitzen l'esmentada expressió d'«ús preferent».

3. Si passem a l'àmbit concret de la regulació de l'ús institucional de l'occità, se sol·licita la nostra opinió sobre l'ús dels termes «normalment» a l'article 5.4 i «preferentment» als articles 5.7 i 6.5 del Projecte de llei.

Atès que, llevat l'apartat 7 de l'article 5, que es refereix a l'Administració de l'Estat a l'Aran, la resta dels articles sol·licitats es refereixen a l'actuació de la Generalitat, dins i fora de l'Aran, examinarem en primer lloc aquestes darreres previsions.

Així l'article 5, apartat 4 del Projecte de llei preveu que: «La Generalitat, a l'Aran, ha d'utilitzar normalment l'aranès en les relacions dels seus òrgans i ens amb la ciutadania». A aquests efectes, la Generalitat ha de disposar dels mitjans personals i materials necessaris per garantir el dret de les persones a emprar l'aranès i a ésser-hi ateses, oralment i per escrit, i ha d'utilitzar l'aranès en els impresos, formularis i textos administratius d'ús freqüent a l'abast del públic a l'Aran.

El precepte, per tant, connecta amb el dret estatutari de totes les persones a l'Aran, que estableix l'article 36.1 EAC, d'«utilitzar l'aranès i d'ésser ateses en llurs relacions amb les administracions públiques i amb les entitats públiques i privades que en depenen». I, per possibilitar aquest dret d'opció dels ciutadans, la Generalitat de Catalunya utilitza l'aranès «normalment», és a dir, en condicions de normalitat; la qual cosa, en aquest context, significa que s'haurà de dotar dels mitjans personals i materials necessaris (art. 5.4 del Projecte de llei).

L'expressió «normalment», s'oposa a «excepcionalment» i, com ha dit el Tribunal Constitucional (STC 31/2010, FJ 14), atribuïda a l'ús d'una llengua és substancial al caràcter propi d'aquesta. Així mateix, l'ús normal, com hem indicat abans, és també conseqüència de la seva oficialitat, no suposa l'exclusió de l'ús de cap altra llengua oficial (STC 337/1994, de 23 de desembre, FJ 9 i 10) i no és contrari a la Constitució.

L'aranès, com a llengua pròpia del territori de l'Aran (art. 6.5 EAC), és «la llengua normalment emprada per les administracions catalanes en les seves relacions amb l'Aran» de la manera que determina el Projecte de llei (art. 2.3, lletra b) i, per tant, la llengua d'ús normal per part de l'Administració de la Generalitat ubicada a l'Aran (art. 5.4 Projecte de llei).

Per tant, en aquest cas concret, i en vista de la jurisprudència constitucional, l'ús del terme «normalment» resulta plenament ajustat a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia.

En segon lloc, l'apartat 5 de l'article 6 del Projecte de llei disposa que: «5. Les institucions de la Generalitat a què fa referència l'article 2.2 de l'Estatut d'autonomia i els ens locals que exerceixen competències a l'Aran han d'emprar preferentment l'aranès en llurs relacions institucionals a l'Aran. També el poden emprar els altres ens locals en llurs relacions amb les institucions araneses.»

Aquesta previsió normativa contempla l'ús de l'aranès per part de les institucions de la Generalitat incloses a l'article 2.2 EAC (el Parlament, la Presidència de la Generalitat, el Govern, el Consell de Garanties Estatutàries, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya) i dels ens locals que exerceixen competències a l'Aran (tant si estan radicats a l'Aran o fora d'aquest), respecte dels quals estableix que, en les seves relacions institucionals a l'Aran, han d'emprar-lo «preferentment».

La utilització de l'aranès per part de la Generalitat en les seves relacions institucionals a l'Aran que estableix aquest precepte deriva del seu caràcter de llengua pròpia del territori de l'Aran i oficial a Catalunya que l'article 6.5 EAC li confereix d'acord amb les previsions del mateix Estatut d'autonomia i de les lleis de normalització lingüística. En ús d'aquesta habilitació estatutària, el Projecte de llei que examinem declara que l'occità s'emprarà «preferentment», la qual cosa no implica que sigui de forma exclusiva ni exclou per part de les institucions de la Generalitat i dels ens locals que exerceixin competències a l'Aran, com una clara mesura de protecció i promoció d'una llengua, que és minoritària en aquest àmbit.

L'ús de la llengua aranesa per part d'aquestes institucions a l'Aran suposa l'explicitació del reconeixement del seu caràcter oficial, al mateix temps que afavoreix la seva visualització, fomenta i promoció la seva utilització. La importància d'aquest fet mereix que l'establiment de l'ús preferent de l'aranès per part de les més altes institucions de la Generalitat a l'Aran, pugui i hagi de ser considerat una especial mesura de protecció i promoció de l'aranès com a llengua minoritària i, per tant, adequada a la Constitució i a l'Estatut, d'acord amb la STC 31/2010, de 28 de juny (FJ 14 i 21).

4. Finalment, pel que fa a la utilització preferent de l'aranès com a llengua pròpia d'aquest territori per part de l'Administració de l'Estat a l'Aran «en els termes que aquesta determini» (art. 5.7 del Projecte de llei) resulta obvi que els redactors del Projecte no exclouen l'observança de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Al contrari, amb la remissió que conté a l'Administració estatal perquè determini o reglamenti una ulterior concreció de la utilització de l'aranès en el funcionament ordinari de la seva organització, és evident que respecta d'entrada la competència del legislador estatal quant a la regulació concreta de l'ús de l'aranès per part de l'Administració de l'Estat a l'Aran. Per tant, no pot haver-hi en aquest precepte

cap contradicció amb allò que prescriu sobre aquesta qüestió la citada Llei estatal 30/1992 i, concretament, el seu article 36.

D'altra banda, quant a la vinculació per a l'Administració dels efectes derivats de la declaració de l'oficialitat d'una llengua davant els poders públics, cal recordar la STC 82/1986, de 26 de juny, reiterada en posterior jurisprudència, quan diu: «[...] al añadir el número 2 del mismo art. 3 que las demás lenguas españolas serán también oficiales en las respectivas Comunidades Autónomas, se sigue asimismo, que la consecuente cooficialidad lo es con respecto a todos los poderes públicos radicados en el territorio autonómico, sin exclusión de los órganos dependientes de la Administración central y de otras instituciones estatales en sentido estricto, siendo, por tanto, el criterio delimitador de la oficialidad del castellano y de la cooficialidad de otras lenguas españolas el territorio, independientemente del carácter estatal (en sentido estricto), autonómico o local de los distintos poderes públicos.» (FJ 2)

Certament, el Projecte de Llei estableix un ús preferent de la llengua aranesa en l'àmbit de l'Administració de l'Estat ubicada a l'Aran, però ho fa com a mesura de protecció i de foment d'una llengua pròpia i oficial en el seu territori, que té un ús minoritari en aquest àmbit determinat. De la mateixa manera que succeeix amb l'ús preferent que contempla l'article 6.5 del mateix Projecte de Llei abans examinat –i subordinat a allò que estableixi la Llei estatal–. En aquest sentit, se segueix el model utilitzat en les lleis de normalització lingüística a Catalunya i avalat pel Tribunal Constitucional (STC 74/1989, de 21 d'abril, FJ 3, i 337/1994, de 23 de desembre, FJ 6).

Aquesta previsió de preferència, pel seu caràcter de mesura de protecció d'una llengua oficial en situació d'ús minoritari, resulta doncs plenament ajustat a la Constitució i a l'Estatut. Però, a més, resta supeditat a allò que en el seu cas determini la legislació de l'Estat, en tant que aquesta regula els usos lingüístics de la seva Administració. Per tant, no es pot apreciar cap tassa d'inconstitucionalitat en el precepte examinat, ni pel que fa a la naturalesa de la mesura que contempla (ús preferent) ni respecte de les competències reguladores de l'Estat (que correspon concretar o determinar a l'Administració de l'Estat).

Quart. L'ús de l'aranès en l'àmbit de l'Administració de Justícia

Se sol·licita l'examen de la constitucionalitat i l'adequació estatutària de l'article 9 del Projecte de Llei, objecte d'aquest Dictamen, «relatiu a l'ús de l'aranès a l'àmbit de l'Administració de Justícia» i en especial de la previsió establerta a l'apartat 2 del mateix precepte pel que fa a la valoració del coneixement de l'aranès com a mèrit per a la provisió de places de personal judicial i de personal al servei de l'Administració de Justícia a l'Aran.

La raó per la qual se sol·licita l'opinió d'aquest Consell, és la possible vulneració de les competències de l'Estat i, més exactament, de la Constitució i de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, en entendre, com literalment afirmen els peticionaris, «que aquesta

regulació és competència de l'Estat i l'ha de fixar la legislació orgànica corresponent», per la qual cosa «no pot la Generalitat de Catalunya regular-ne l'aranès com a mèrit per accedir a la carrera judicial».

L'article 9 del Projecte de Llei al qual es refereix la sol·licitud conté dos únics apartats. El primer es limita a establir la validesa de les actuacions judicials orals i escrites fetes a l'Aran en aranès, «[...] pel que fa a la llengua, sense necessitat de traducció» i, el segon, a preveure la valoració «com a mèrit, de la manera que estableixin les lleis» del coneixement de l'aranès «per a la provisió de places de personal judicial i de personal al servei de l'Administració de Justícia a l'Aran».

Per tant, l'article 9 regula dues qüestions concretes a les quals hem de cenyir la nostra anàlisi, relacionades, efectivament, amb l'ús de l'aranès a l'àmbit de l'Administració de Justícia, encara que de forma molt diversa. Així, la primera previsió és inherent a l'estatus d'oficialitat de la llengua, del qual és conseqüència directa, mentre que la segona és una previsió que s'insereix en l'àmbit del mandat general que es dirigeix als poders públics per establir les mesures que garanteixen el dret d'ús dels ciutadans d'una llengua oficial; mandat que, essent també conseqüència de l'oficialitat de la llengua, remet la seva articulació a l'Estat o a la Generalitat en funció de la distribució competencial.

Doncs bé, com s'ha dit abans, en relació amb les dues qüestions anteriors, els peticionaris realitzen una genèrica invocació de la Constitució i de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, sense menció expressa dels preceptes que donen suport a la seva pretensió, per la qual cosa resulta difícil determinar quins són els concrets dubtes de constitucionalitat que els planteja el precepte examinat, fins i tot pel que fa relació a la invasió competencial. Aquesta observació es fonamenta en les següents consideracions.

La declaració de validesa, pel que fa a la llengua, de les actuacions judicials fetes en aranès a l'Aran, sense necessitat de traducció, que estableix l'article 9 del Projecte de Llei, és la concreció en l'àmbit judicial de la declaració general de validesa i eficàcia dels actes jurídics fets en aquesta llengua, que és inherent al seu caràcter de llengua cooficial segons la jurisprudència constitucional (per totes, STC 82/1986, de 26 de juny, FJ 2). El Projecte de Llei recull aquesta declaració en l'últim incís de l'apartat 4 del seu article 2, relatiu a l'aranès com a llengua oficial, amb caràcter general i, de forma específica en altres preceptes, com és el cas dels articles 6.1 (actuacions administratives), 8.1 i 4 (documents públics i privats) i 10.1 (registres públics), la constitucionalitat dels quals no es qüestiona.

D'altra banda, la legislació estatal relativa a l'àmbit judicial també contempla aquesta declaració respecte de totes les llengües oficials, si bé contemplant expressament l'idioma oficial de la comunitat autònoma. Concretament, l'article 231, apartat 4, de la LOPJ estableix que: «Les actuacions judicials fetes i els documents presentats en l'idioma oficial d'una comunitat autònoma tenen, sense necessitat de traducció al castellà, plena validesa i eficàcia». És més, aquest precepte ordena la traducció d'ofici de les citades actuacions i documents

només «quan hagin de tenir efectes fora de la jurisdicció dels òrgans judicials situats en la comunitat autònoma, llevat, en aquest darrer cas, de si es tracta de comunitats autònomes amb llengua oficial pròpia coincident», o bé «quan així ho disposin les lleis o a instància de part que al·legui indefensió.» Aquest text resulta reproduït en els mateixos termes a l'article 142, apartat 4 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

Aquesta regulació estatal no impedeix la concurrent regulació autonòmica, ja que com ha dit el Tribunal Constitucional a la STC 253/2005, d'11 d'octubre (FJ 10), que recull una consolidada doctrina, atès que la Constitució reserva com competències exclusives de l'Estat «[...] la Administración de Justicia (art. 149.1.5) y la legislación procesal (art. 149.1.6) debe ser el Estado el que regule el uso de las lenguas dentro de la Administración de Justicia, sin perjuicio de que las Comunidades Autónomas puedan regular el alcance inherente al concepto de cooficialidad, tal y como viene establecido por el art. 3.2 de la Constitución y en los artículos correspondientes de los Estatutos de Autonomía (STC 56/1990, de 29 de marzo, FJ 40, con cita de las SSTC 82/1986, 83/1986 y 84/1986, todas de 26 de junio, y 123/1988, de 23 de junio)», de manera que «tanto Estado como Comunidades Autónomas pueden incidir en la regulación de las lenguas de acuerdo al reparto general de competencias, pues es ésta una materia de competencia concurrente [...]». En el mateix sentit, STC 270/2006, de 13 de setembre (FJ 6).

Per les raons exposades, podem dir que l'apartat 1 de l'article 9 del Projecte de llei no ofereix cap dubte d'inconstitucionalitat ni d'antiestatutarietat.

En la mateixa línia, i pel que fa a l'apartat 2 de l'article 9 del Projecte de llei, s'ha de tenir en compte, en primer lloc, que la valoració com a mèrit del coneixement d'una llengua oficial en una comunitat autònoma per a la provisió de places judicials i del personal al servei de l'Administració de Justícia està expressament contemplada a l'article 110.2.h LOPJ, i també als articles 216 bis 3, apartat 2.d LOPJ (comissions de serveis de suport judicial); 341.1 LOPJ (provisió de places de presidents dels tribunals superiors de justícia i de les audiències); 431.2.f LOPJ (autorització del règim de provisió temporal de vacants); 450.4 LOPJ (provisió de llocs de treball dels secretaris judicials) i 530 LOPJ (convocatòries de personal al servei de l'Administració de Justícia).

En segon lloc, pel que fa a la provisió del legislador autonòmic d'aquest mèrit per al personal judicial, s'ha de dir també que la doctrina del Tribunal Constitucional emesa amb ocasió de l'examen de l'article 102.3 EAC, ha considerat que aquesta disposició estatutària referida al coneixement de la llengua i el dret català i la seva consideració com a mèrit per a obtenir una plaça: «[...] no deja de ser una legítima pretensión del legislador estatutario –en tanto que competente para la defensa y promoción de aquella lengua y de aquel Derecho– respecto de la acción legislativa del único competente para cuanto se refiere a la Administración de Justicia en sentido propio, esto es, para las Cortes Generales, que, con perfecta libertad, habrán de determinar, en su caso, la forma y el alcance con que esa pretensión pue-

da formalizarse en una condición jurídica de Derecho positivo» (STC 31/2010, de 28 de juny, FJ 51).

La disposició que ara examinem, que consisteix en la previsió per part del legislador autonòmic de la valoració del mèrit de coneixement de l'aranès amb les limitacions abans expressades, es podria inserir en allò que ja preveu l'ordenament jurídic estatal per a les llengües cooficials amb caràcter general. El Projecte de llei remet expressament a aquest ordenament, la legitimitat constitucional del qual confirma la doctrina constitucional.

L'efectivitat i la configuració concreta d'aquesta valoració del coneixement de la llengua aranesa que preveu l'article 9.2 del Projecte de llei remet expressament, segons s'ha dit, a «la manera que estableixen les lleis», expressió que, com també ha assenyalat reiteradament el Tribunal Constitucional a la STC 31/2010, no pot ser entesa més que com una referència a les lleis competents en la matèria, i per tant, al legislador estatal o autonòmic, segons els casos, la qual cosa vol dir «pel que fa a jutges i magistrats [al] legislador orgànic del Poder Judicial» (FJ 21), i al legislador autonòmic quant al personal al servei de l'Administració de Justícia sempre que la comunitat autònoma, com és el cas de Catalunya, hagi assumit competències en la matèria.

A l'àmbit de l'administració de l'Administració de Justícia, en el qual «no està exclosa constitucionalment l'existència de determinades competències autonòmiques» (per totes, les STC 253/2005, d'11 d'octubre; 270/2006, de 13 de setembre, FJ 6 i 31/2010, de 28 de juny, FJ 51), la remissió a «la manera que estableixin les lleis», que realitza l'article 9.2 del Projecte de llei per a la regulació d'aquest mèrit de coneixement de la llengua aranesa, correspon al legislador català, a l'empara del que preveu l'article 103 EAC. Com aquesta mateixa precepte indica, les competències normatives de la Generalitat sobre el personal no judicial al servei de l'Administració de Justícia es realitzaran «dins del respecte a l'estatut jurídic d'aquest personal establert per la Llei orgànica del poder judicial» (STC 31/2010, de 28 de juny, FJ 52). I en definitiva, com ha dit el Tribunal Constitucional, serà amb ocasió, en el seu cas, del desenvolupament d'aquestes previsions «por parte del poder público competente, estatal o autonómico, cuando, eventualmente, podrá requerirse de este Tribunal el pertinente juicio de constitucionalidad sobre los específicos términos en los que llegue a concretarse [...]» (STC 31/2010, de 28 de juny, FJ 51).

És cert que, a diferència del que succeeix amb la llengua catalana, l'Estatut no contempla la llengua aranesa amb els preceptes que específicament dedica a l'Administració de Justícia (a títol d'exemple, els art. 101.3 i 102.4 EAC). Però aquesta circumstància no té transcendència pel que fa la qüestió que ara ens ocupa. Com s'ha dit en el Fonament Jurídic Segon, l'abast de l'oficialitat de l'aranès segons l'article 6.5 EAC resulta del que estableix el propi Estatut i les lleis de normalització lingüística, entre les quals s'ha de comptar especialment el Projecte de llei objecte d'aquest dictamen, les disposicions del qual, encara que de rang inferior a l'estatutari, estan cridades a integrar i a completar l'estatus d'oficialitat de l'aranès. Aquesta integració legal

de l'estatus d'oficialitat de l'aranès fa possible, com és el cas de l'aranès, l'aplicació d'altres disposicions relatives a les llengües oficials, tot i que sempre, com és lògic, amb subjecció al principi de territorialitat i amb les modulacions dels usos oficials que l'ordenament jurídic específic prevegi per aquesta llengua.

Per consegüent, les previsions de l'article 9 d'aquest Projecte de Llei respecte a l'Administració de Justícia no són contràries a la Constitució ni a l'Estatut d'autonomia.

Atesos els raonaments continguts en els Fonaments Jurídics precedents, formulem les següents:

CONCLUSIONS

Primera. L'article 2.3.a del Projecte de Llei de l'occità, aranès a l'Aran, quan estableix el terme «preferent» no és contrari a la Constitució ni a l'Estatut d'autonomia únicament si s'interpreta com a mesura de normalització, d'acord amb el Fonament Jurídic Tercer, punt 2, d'aquest Dictamen. Per això, amb la finalitat d'evitar equívocs, es proposa la supressió d'aquest terme.

Adoptada per unanimitat.

Segona. Tots els altres articles del Projecte de Llei de l'occità, aranès a l'Aran, que són objecte de la sol·licitud de Dictamen, no són contraris a la Constitució ni a l'Estatut d'autonomia, d'acord amb el Fonament Jurídic Tercer, punts 3 i 4.

Adoptada per unanimitat.

Aquest és el nostre Dictamen, que pronunciem, emetem i signem al Palau Centelles en la data indicada a l'encapçalament.

Jaume Vernet i Llobet, conseller secretari del Consell de Garanties Estatutàries,

CERTIFICO que el present exemplar és còpia autèntica de l'original, el qual és a l'arxiu al meu càrrec.

Barcelona, 5 d'agost de 2010

Jaume Vernet i Llobet

Vist i plau
El president
Eliseo Aja

Projecte de Llei de polítiques de joventut

Tram. 200-00089/08

Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries

Reg. 73931 / Coneixement: Presidència del Parlament, 06.08.2010

M. Hble. Sr. Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Molt Honorable Senyor,

D'acord amb l'article 22.1 de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries, us trameto, adjunta, còpia del Dictamen 23/2010, d'aquest Consell, respecte del Dictamen de la Comissió de Benestar i Immigració sobre el Projecte de Llei de polítiques de joventut, emès el 5 d'agost de 2010.

Ben cordialment,

Eliseo Aja
President del Consell de Garanties Estatutàries

Palau Centelles, 6 d'agost de 2010

DICTAMEN 23/2010, DE 5 D'AGOST, SOBRE EL PROJECTE DE LLEI DE POLÍTQUES DE JOVENTUT

El Consell de Garanties Estatutàries, amb assistència del president Eliseo Aja, dels consellers Pere Jover Presa i Julio Añoberos Trias de Bes, del vicepresident Joan Egea Fernández, del conseller Marc Carrillo, de la consellera Antonia Agulló Agüero, del conseller secretari Jaume Vernet Llobet, i dels consellers Enric Fossas Espadaler i Àlex Bas Vilafranca, ha acordat emetre el següent

DICTAMEN

Sol·licitat per més d'una desena part dels diputats del Parlament de Catalunya, respecte al Dictamen de la Comissió de Benestar i Immigració sobre el Projecte de Llei de polítiques de joventut (BOPC núm. 778, de 22 de juliol de 2010).

ANTECEDENTS

1. El dia 28 de juliol de 2010 va tenir entrada en el Registre del Consell de Garanties Estatutàries un escrit del President del Parlament de Catalunya, de la mateixa data (Reg. 661), pel qual es va comunicar al Consell l'admissió interna, per part de la Mesa del Parlament, de la sol·licitud de dictamen presentada el dia 27 de juliol de 2010, a instància del senyor Oriol Pujol i Ferrusola i catorze diputats més, en relació amb el Dictamen de la Comissió de Benestar i Immigració sobre el Projecte de Llei de polítiques de joventut, d'acord amb allò que preveuen els articles 16.1.b i 23.b de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries.

Els sol·licitants demanen d'aquest Consell dictamen en relació amb el Projecte de Llei de polítiques de joventut, en especial en referència als seus articles 7, 8, 9, 10 i 11 «que defineixen el marc competencial de la Generalitat en l'àmbit de les polítiques de joventut», i els articles 12 i 13 «que estableixen les competències locals i dels ens supramunicipals».

A parer dels peticionaris, «cal determinar si l'actual redactat d'aquests articles del projecte de Llei objecte de la present petició de dictamen, contravenen el principi d'autonomia local consagrat a l'article 86 de l'EAC».

La fonamentació jurídica que figura en l'escrit de sol·licitud és la següent:

«Tot i que l'article 142 de l'EAC estableix les polítiques de joventut com a competència exclusiva de la Generalitat cal esmentar que l'any 1994 el Consell Consultiu va afirmar que *aquest títol competencial abastava tan sols, a títol merament enunciatiu, tot allò relacionat amb estudis sobre problemes juvenils, foment de la cooperació juvenil, activitat associativa i participació social dels joves, cases de joventut, clubs juvenils, residències, campaments o camps de treball per a joves; en aquell mateix dictamen, el mateix Consell Consultiu, va advertir que tant l'Estat com les comunitats autònomes que haguessin assumit les competències corresponents podien incidir en la matèria de la joventut des d'altres títols competencials, com eren l'ensenyament, la cultura, el treball, l'esport i el lleure, etc.*

Al nostre entendre, l'actual legislació en polítiques de joventut ha tendit a descentralitzar, d'altra banda, les polítiques de joventut, dotant de facto tant als ens locals com als supramunicipals (en concret les comarques) d'un corpus competencial propi que clarament pot quedar afectat per la redacció d'aquest nou projecte de Llei.

De fet l'art. 142 de l'EAC circumscriu la competència exclusiva en matèria de joventut a:

“a) El disseny, l'aplicació i l'avaluació de polítiques, plans i programes destinats a la joventut.

b) La promoció de l'associacionisme juvenil, de les iniciatives de participació de la gent jove, de la mobilitat internacional i del turisme juvenil.

c) La regulació, la gestió, la intervenció i la policia administrativa d'activitats i instal·lacions destinades a la joventut.”

No essent uns “*numerus clausus*”, sí que determina el mínim competencial de la Generalitat i, per tant, a partir d'aquí caldrà ajustar el marc normatiu a la participació que en altres àmbits ja facin d'altres administracions en aquest cas la local. En aquest sentit, la pròpia Generalitat de Catalunya ha desplegat tota una política de descentralització de competències en matèria de Joventut ja des de l'any 1993 (Decret 192/1993) als ens locals que poden alterar-se de forma substancial.

De fet, i pel que aquí ens pertoca, algunes de les atribucions que fa aquesta Llei a la Generalitat entren, al nostre entendre, en col·lisió amb les competències locals reconegudes en l'art. 84 EAC i molt especialment en els apartats:

b) La planificació, la programació i la gestió d'habitatge públic i la participació en la planificació en sòl municipal de l'habitatge de protecció oficial.

d) La regulació i la gestió dels equipaments municipals.

k) La regulació i la gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats.»

2. El Consell de Garanties Estatutàries, en la sessió del dia 29 de juliol de 2010, un cop examinada la legitimitat i el contingut de la sol·licitud de Dictamen així formulada, la va admetre a tràmit, es va declarar competent per emetre el dictamen corresponent i va designar ponent el conseller Julio Añoveros Trias de Bes.

3. En la mateixa sessió, d'acord amb allò que disposa l'article 25, apartats 4 i 5 de la Llei reguladora d'aquest Consell, va acordar adreçar-se als sol·licitants, al Parlament, a tots els grups parlamentaris, com també al Govern, a fi de sol·licitar-los la informació i la documentació complementàries de què disposessin amb relació a la matèria sotmesa a dictamen.

4. Finalment, després de les corresponents sessions de deliberació, es va fixar com a data per a la votació i l'aprovació del Dictamen el dia 5 d'agost de 2010.

FONAMENTS JURÍDICS

Primer. L'objecte del Dictamen

Com s'ha posat de manifest en els Antecedents, se sol·licita que aquest Consell es pronunciï sobre si els articles 7 a 13 del Projecte de Llei de polítiques de joventut poden contravenir el principi d'autonomia local consagrat a l'article 86 EAC.

Per tal de determinar amb precisió l'objecte d'aquest Dictamen, cal emmarcar els preceptes respecte dels quals es requereix el nostre parer en la norma sol·licitada.

D'acord amb l'article 1, l'objecte del Projecte de Llei és establir un marc normatiu i competencial per a desenvolupar les polítiques de joventut. Aquesta previsió es concreta en la part dispositiva del Projecte de Llei que consta de quaranta-vuit articles, agrupats en cinc capítols, tres disposicions addicionals, set de transitòries, una de modificativa (de la Llei 38/1991, de 30 de desembre), una derogatòria (del Decret 116/1983, de 28 de març) i una de final, que estableix l'entrada en vigor de la Llei al cap d'un mes d'haver estat publicada en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Com assenyala el preàmbul del Projecte de Llei, per primera vegada s'efectua el desplegament legislatiu de la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de joventut ja prevista a l'article 9.26 de l'EAC de 1979 i que, actualment, figura a l'article 142 EAC, el qual, se'n diu, s'ha fet ressò de l'evolució soferta i «reconeix i positivitza la joventut com a concepte transversal en establir que els poders públics han de promoure polítiques públiques que afavoreixin l'emancipació dels joves, facilitant-los l'accés al món laboral i a l'habitatge.» (ap. II). Les polítiques esmentades, s'adrecen a tots els joves empadronats en un municipi de Catalunya i als membres de les comunitats cata-

lanes de l'exterior, en ambdós casos d'acord amb la normativa sectorial corresponent (art. 3) entenent per joves, amb caràcter general, el conjunt de persones entre setze i vint-i-nou anys amb residència a Catalunya (art. 1.bis.b).

A grans trets, i segons es destaca en el preàmbul (ap. VI), el Projecte de Llei «avança» en el reconeixement de les polítiques de joventut en una triple direcció: en primer lloc, dota la matèria de joventut «d'un cos jurídic i administratiu sòlid, consensuat i participat». En segon lloc «situa el Pla nacional de joventut en el centre de les polítiques de joventut de la Generalitat, dels Governos locals i de les entitats», i, en tercer lloc, «crea la Xarxa nacional d'emancipació juvenil».

A més dels instruments amb què es duen a terme les polítiques de joventut, la Llei regula «les persones que les fan possible» (ap. V del preàmbul), definint els professionals en polítiques de joventut (art. 29); així com també preveu les estructures i les formes i processos de participació juvenil (capítol IV). Finalment, el Projecte de Llei regula els mecanismes de finançament per a l'execució de la Llei (capítol V).

Pel que fa als preceptes objecte del nostre Dictamen, aquests s'integren en la secció segona del capítol primer del Projecte de Llei, dedicada a la distribució de competències, d'acord amb la pretensió del Projecte «d'aclarir els rols que les diferents administracions [...] poden exercir en aquesta matèria» (ap. III del preàmbul). En concret, en els articles 7 a 11, es detallen les competències i l'exercici i les funcions en l'àmbit de la Generalitat (Govern, departaments i Consell Nacional de la Joventut de Catalunya), com també el paper dels municipis i dels ens locals supramunicipals (art. 12 i 13 respectivament).

De la lectura de la sol·licitud de Dictamen, tot i la seva fonamentació de vegades poc precisa, es pot inferir que l'esmentada contravençió a l'autonomia local garantida per l'article 86 EAC, sostinguda pels peticionaris, s'entendria causada, d'una banda, per l'afectació dels preceptes de la norma dictaminada a la situació *de facto* de descentralització i atribució de competències als ens locals per part de la Generalitat en la matèria de joventut, i, de l'altra, per la col·lisió d'aquests preceptes amb les competències locals pròpies reconegudes en les lletres *b*, *d* i *k* (s'entén de l'apartat 2) de l'article 84 EAC. Tot i això, aquest Consell considera que no es pot pronunciar sobre situacions de fet derivades de l'acció de govern, sinó que ha de cenyir la seva anàlisi a la possible afectació dels paràmetres de constitucionalitat i d'estatutarietat, per la qual cosa el nostre pronunciament se centrarà estrictament en resoldre si els preceptes sol·licitats contravenen o no l'autonomia local.

Una vegada determinat l'objecte del Dictamen, en el Fonament Jurídic següent, analitzarem si els preceptes consultats, tal com se sol·licita expressament a aquest Consell, són contraris a l'autonomia local, cosa que ens permetrà finalment pronunciar-nos sobre l'adequació d'aquests preceptes a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia.

Segon. L'adequació a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia dels articles 7 a 13 del Projecte de llei de polítiques de joventut

1. Procedirem, en primer lloc, tot i que sigui de manera breu, a emmarcar, des del punt de vista de distribució competencial, el Projecte de Llei. En aquest sentit, cal dir que, com exposarem seguidament, atès el contingut i la finalitat de la norma, aquesta s'incardina sense dificultats en la matèria «joventut» sobre la qual la Generalitat té la competència exclusiva d'acord amb l'article 142 EAC.

En aquest punt s'ha de tenir molt en compte, a més, i amb caràcter general, la transversalitat de la matèria, ja que hi ha multitud de títols competencials que poden incidir en les polítiques de joventut. En conseqüència, aquestes polítiques s'han d'entendre des d'un punt de vista global tal com la Secretaria General de la Joventut va expressar en l'*Informe general de continguts*, l'octubre de 2005: «les polítiques de joventut han d'anar més enllà del que és més estrictament propi del jove en tant que jove i han d'abastar les diferents facetes de la vida d'un jove, és a dir, que han de ser integrals, la qual cosa implica un elevat grau de transversalitat en el desenvolupament i implementació de les polítiques de joventut des de les diferents àrees o departaments».

En el mateix sentit es va expressar el Dictamen del Consell Consultiu núm. 190, de 15 març de 1994, que es feia ressò de la doctrina expressada pel mateix Consell en el seu Dictamen núm. 185, d'11 de maig de 1993, i que ha estat recollit també pels sol·licitants del dictamen, que es referia a l'article 9.26 de l'Estatut de 1979, quan afirmà: «per la seva part, l'Estatut d'autonomia de Catalunya atorga a la Generalitat competència exclusiva en matèria de joventut a l'article 9.26 EAC de 1979. Aquest títol competencial abastaria tan sols, a títol merament enunciatiu, tot allò relacionat amb estudis sobre problemes juvenils, foment de la cooperació juvenil, activitat associativa i participació social dels joves, cases de joventut, clubs juvenils, residències, campaments o camps de treball per a joves. Ara bé, tant l'Estat com les comunitats autònomes que hagin assumit les competències corresponents poden incidir en la matèria de joventut des d'altres títols competencials com són: l'ensenyament, la cultura, el treball, l'esport i el lleure.» (F II.2)

Traslladant aquesta reflexió a la regulació que realitza l'actual article 142 EAC cal dir que, a diferència de la regulació estatutària anterior, en l'Estatut de 2006 s'ha pretès assegurar, amb un abast molt ampli, un mínim competencial atribuït a la competència exclusiva de la Generalitat, que comprèn tant els plans, programes i polítiques públiques en matèria de joventut com l'associacionisme i el turisme juvenil i la regulació i la intervenció administrativa de les activitats i instal·lacions destinades a la joventut.

D'altra banda, l'article 71.1.b del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, ha inclòs la joventut com a activitat complementària dels municipis, respecte de les activitats pròpies d'altres administracions públiques, per a la gestió i defensa dels seus interessos. Aquest article no atorga competències en matèria de joventut, sinó que únicament assenyala que l'admi-

nistració local actuarà de manera complementària a la de la resta d'administracions. Per tant, la delimitació de la intervenció dels municipis, en aquesta matèria, quedarà subordinada a la previsió que faci el legislador autonòmic i amb l'abast que aquest determini. Aquesta intervenció del municipi serà sempre complementària o d'execució de la competència exclusiva de la Generalitat.

D'acord amb el que s'ha exposat, entenem que l'article 142 EAC dóna cobertura competencial suficient a la Generalitat per procedir a la regulació del Projecte de llei sotmès a dictamen, inclosos, naturalment, els articles assenyalats especialment en la sol·licitud.

2. Partint de la consideració anterior, cal avançar en el nostre estudi per analitzar si, tal com manifesten els sol·licitants del Dictamen en la fonamentació de la seva petició, els articles 7 a 13 del Projecte de llei poden conculcar l'article 86 EAC que garanteix l'autonomia local.

Abans d'emprendre aquesta anàlisi procedirem a fer un breu excurs sobre les característiques de l'autonomia local garantida constitucionalment i estatutària. Per a determinar l'abast de la garantia de l'autonomia local prevista a la Constitució ens serà de gran utilitat referir-nos a la jurisprudència del Tribunal Constitucional. Doctrina que ha estat recollida recentment pel Dictamen d'aquest Consell 11/2010, de 5 de juliol, sobre el Projecte de llei de vegueries.

L'Alt Tribunal ja va tractar molt aviat el concepte i l'abast de l'autonomia local. En la STC 4/1981, de 2 de febrer, va identificar els interessos locals amb l'exigència que es dotés a cada ens de totes les competències pròpies i exclusives que siguin necessàries per satisfer l'interès respectiu, i, més tard, en la STC 32/1981, de 28 de juliol, va afirmar que l'autonomia local ha de ser entesa com un dret de la comunitat a participar, mitjançant òrgans propis, en el govern i l'administració de quants assumptes li pertocuin «constituïnt un poder limitat» (per totes, STC 159/2001, de 5 de juliol, FJ 4). Posteriorment, en la Sentència 51/2004, de 13 d'abril (FJ 9), l'Alt Tribunal reitera la seva doctrina anterior i, pel que a nosaltres interessa, disposa que l'autonomia local constitueix una garantia institucional dels elements essencials o del nucli primari de l'autogovern dels ens locals territorials, un nucli «que debe necesariamente ser respetado por el legislador (estatal o autonómico, general o sectorial) para que dichas Administraciones sean reconocibles en tanto que entes dotados de autogobierno». I, en conseqüència «el legislador constitucionalmente habilitado para regular materias de las que sea razonable afirmar que formen parte de ese núcleo indisponible podrá, ciertamente ejercer en uno u otro sentido su libertad inicial de configuración, pero no podrá hacerlo de manera que establezca un contenido de la autonomía local incompatible con el marco general perfilado en los arts. 137, 140 i 141 CE».

Pel que fa a l'autonomia local garantida estatutàriament, cal que dediquem la nostra atenció als articles 84 i 86 EAC. Respecte d'aquesta qüestió, aquest Consell ha fixat la seva doctrina en un Dictamen recent relatiu al Projecte de llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (Dictamen 14/2010, de 6 de juliol) on, en el seu Fona-

ment Jurídic Tercer se sosté: «L'Estatut, tanmateix, no es limita a declarar el respecte a l'autonomia local pel fet de que aquesta gaudeix d'una garantia constitucional (art. 137, 140 i 141 CE), sinó que és ell mateix qui incorpora clàusules de garantia de l'autonomia local ja sigui en forma de principis o mitjançant l'atribució de competències als ens locals. Així, d'una banda, l'article 86 EAC ("el municipi i l'autonomia municipal") estableix en l'apartat 3 que "aquest Estatut garanteix al municipi l'autonomia per a l'exercici de les competències que té encomanades i la defensa dels interessos propis de la col·lectivitat que representa". I, de l'altra, l'article 84 EAC ("competències locals") disposa en el seu apartat 1 que "aquest Estatut garanteix als municipis un nucli de competències pròpies que han d'ésser exercides per aquestes entitats amb plena autonomia, subjecta només a control de constitucionalitat i legalitat".[...] [L]'apartat 2 del mateix article diu que "els governs locals de Catalunya tenen en tot cas competències pròpies sobre les matèries següents, en els termes que determinin les lleis" [...]. Aquest darrer incís implica que l'atribució de competències resta sempre en mans del legislador autonòmic, però el legislador estarà obligat a respectar, a més de les previsions constitucionals, els mandats estatutaris, atès el rang i la rigidesa de l'Estatut, el qual forma part del "bloc de constitucionalitat" i que, com a tal, constitueix paràmetre per jutjar la validesa de les altres normes».

3. Arribats a aquest punt ens pertoca, finalment, examinar si, d'acord amb el que hem exposat, els articles objecte de Dictamen poden vulnerar l'autonomia local garantida per la Constitució i l'Estatut d'autonomia.

Partint de la doctrina d'aquest Consell i de la jurisprudència constitucional, cal dir que, en aquest cas, és traslladable a la matèria «joventut» el que hem sostingut en el recentíssim Dictamen 21/2010, de 3 d'agost, sobre la Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous, respecte de la matèria «espectacles». En aquest sentit, cal dir que la matèria «joventut» no es configura com a element essencial ni forma part del nucli primari de l'autogovern dels ens locals que gaudeix de la garantia institucional. No es troba expressament esmentada entre les competències pròpies fixades a l'article 84 EAC ni a la llista de competències que, en tot cas, han d'exercir els municipis d'acord amb l'article 25 de la Llei 17/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.

Els articles dictaminats, d'una banda, es limiten a regular les competències de la Generalitat en matèria de joventut i, en concret, les que ha d'exercir el Govern, així com també les funcions que s'atribueixen, d'acord amb la seva potestat organitzativa, als seus departaments i entitats de dret públic. De l'altra, aquests preceptes no només no vulnereu l'autonomia de municipis i ens locals supramunicipals, sinó que regulen d'una manera molt àmplia la seva participació garantint la seva intervenció en les actuacions en matèria de joventut. Això anterior es desprèn amb facilitat de l'examen dels articles 7 (competències del Govern), 8 (funcions del departament competent en matèria de joventut) i 9 (funcions d'altres departaments) del Projecte de llei. I troba la seva màxima expressió en els articles 12 (actuacions complementàries dels municipis en matèria de

joventut) i 13 (assistència i cooperació dels ens locals supramunicipals als municipis). En l'article 7.b, quan s'atribueix al Govern el desplegament normatiu de la competència en matèria de joventut, es fa «llevat del que aquesta llei estableixi per als ens locals». L'article 8, en determinar les funcions que han de correspondre al departament competent en matèria de joventut, estableix de manera inequívoca a la lletra k la de «col·laborar i cooperar amb els ens locals, amb la participació juvenil en l'àmbit local, en l'aplicació de les polítiques de joventut, i prestar-los assistència i cooperació». En la mateixa línia l'article 9, quan determina les funcions dels altres departaments de la Generalitat preveu expressament entre les funcions la de «c) Col·laborar i cooperar amb els municipis i amb les entitats juvenils en l'aplicació de polítiques relacionades amb les persones joves de llurs àmbits sectorials, i també prestar-los assistència» i la de «d) Promocionar i fomentar la gestió conjunta dels serveis necessaris per a executar polítiques relacionades amb les persones joves entre els ens locals tenint en compte les estructures de participació juvenil en l'àmbit local.»

Per la seva banda, els articles 12 i 13 del Projecte de llei tracten precisament de les competències dels municipis i dels ens supramunicipals. L'article 12 estableix les actuacions complementàries dels municipis en matèria de joventut i l'article 13 preveu l'assistència i col·laboració dels ens locals supramunicipals als municipis. En definitiva, no s'arriba a copsar com poden vulnerar l'autonomia local establerta a l'Estatut uns articles del Projecte de llei dedicats precisament al repartiment de competències als ens locals, tot respectant i garantint la seva participació en la matèria.

A l'últim, ens manca tractar l'asseveració que fa la sol·licitud en el sentit que: «algunes de les atribucions que fa aquesta llei a la Generalitat entren, al nostre entendre, en col·lisió amb les competències locals reconegudes en l'art. 84 EAC i molt especialment en els apartats:

b) La planificació, la programació i la gestió d'habitatge públic i la participació en la planificació en sòl municipal de l'habitatge de protecció oficial.

d) La regulació i la gestió dels equipaments municipals.

k) La regulació i la gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats.»

La sol·licitud de dictamen centra en aquest cas la possible vulneració de l'autonomia local en la pretesa col·lisió dels preceptes esmentats amb una sèrie de competències pròpies dels governs locals llistades a l'article 84 EAC alienes a la matèria «joventut» i incardinables en altres sectors materials i competencials, com ara l'ordenació del territori i l'urbanisme o l'habitatge.

Respecte d'aquesta al·legació, considerem que la sol·licitud és poc consistent perquè les competències locals, esmentades en les lletres b, d i k de l'article 84.2 EAC, són de caràcter molt més concret i tracten matèries molt allunyades de les pròpies de l'àmbit sectorial relatiu a les polítiques de joventut. Si bé és cert que algunes d'aquestes polítiques poden incidir, pel seu caràcter transversal, adés en l'habitatge de protecció oficial,

adés en les instal·lacions d'equipaments municipals o esportius i de lleure, entenem que aquesta incidència és absolutament col·lateral i no té, en cap cas, per objecte regular aspectes propis de l'àmbit competencial municipal invocat pels sol·licitants, sinó que s'insereixen en l'exercici de la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de joventut.

En conseqüència, d'acord amb el que s'ha exposat, entenem que els articles 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13, del Projecte de llei de polítiques de joventut sotmesos a la nostra consideració, no vulneren l'autonomia local.

Atesos els raonaments continguts en els Fonaments Jurídics precedents, formulem la següent:

CONCLUSIÓ

Els articles 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13 del Projecte de llei sobre polítiques de joventut no són contraris a la Constitució ni a l'Estatut d'autonomia.

Adoptada per unanimitat.

Aquest és el nostre Dictamen, que pronunciem, emetem i signem al Palau Centelles en la data indicada a l'encapçalament.

Jaume Vernet i Llobet, conseller secretari del Consell de Garanties Estatutàries,

CERTIFICO que el present exemplar és còpia autèntica de l'original, el qual és a l'arxiu al meu càrrec.

Barcelona, 6 d'agost de 2010

Jaume Vernet i Llobet

Vist i plau
El president
Eliseo Aja

Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous

Tram. 202-00079/08

Dictamen del Consell de Garanties Estatutàries

Reg. 73920 / Coneixement: Presidència del Parlament, 05.08.2010

M. Hble. Sr. Ernest Benach i Pascual
President del Parlament de Catalunya

Molt Honorable senyor,

D'acord amb l'article 22.1 de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries, us trameto, adjunta, còpia del Dictamen 21/2010, d'aquest Consell, respecte del Dictamen de la Comissió de Política Cultu-

ral sobre la Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous, emès el 3 d'agost de 2010.

Ben cordialment,

Eliseo Aja

President del Consell de Garanties Estatutàries

Palau Centelles, 4 d'agost de 2010

DICTAMEN 21/2010, DE 3 D'AGOST, SOBRE LA PROPOSICIÓ DE LLEI DE REGULACIÓ DE LES FESTES TRADICIONALS AMB BOUS

El Consell de Garanties Estatutàries, amb assistència del president Eliseo Aja, dels consellers Pere Jover Presa i Julio Añoveros Trias de Bes, del vicepresident Joan Egea Fernández, del conseller Marc Carrillo, de la consellera Antonia Agulló Agüero, del conseller secretari Jaume Vernet Llobet, i dels consellers Enric Fossas Espadaler i Àlex Bas Vilafranca, ha acordat emetre el següent

DICTAMEN

Sol·licitat per una desena part dels diputats del Parlament de Catalunya, respecte al Dictamen de la Comissió de Política Cultural sobre la Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous (BOPC núm. 772, de 19 de juliol de 2010).

ANTECEDENTS

1. El dia 27 de juliol de 2010 va tenir entrada en el Registre del Consell de Garanties Estatutàries un escrit del president del Parlament de Catalunya, de la mateixa data (Reg. 660), pel qual es va comunicar al Consell l'admissió interna, per part de la Mesa del Parlament, de la sol·licitud de dictamen presentada el dia 22 de juliol de 2010, a instància del senyor Daniel Sirera Bellés i tretze diputats més, en relació amb Dictamen de la Comissió de Política Cultural sobre la Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous, d'acord amb allò que preveuen els articles 16.1.b i 23.b de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries.

Els sol·licitants demanen d'aquest Consell dictamen en relació amb la Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous, en especial en referència al següent precepte:

«Article 3, que determina que només es poden autoritzar les festes amb bous en les localitats i les dates en què tradicionalment s'han celebrat, i determina que s'entén per «data de celebració tradicional» en dir que són les que coincideixen amb festes majors, fires, celebracions populars o d'altres d'importància especial i rellevant.»

La fonamentació jurídica que figura en l'escrit de sol·licitud és la següent:

«Es considera convenient conèixer el parer de l'Alt òrgan consultiu de la Generalitat de Catalunya respecte l'encaix de la Proposició de Llei de regulació de les festes tradicionals amb bous a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya vigent. I de forma concreta que l'alt òrgan consultiu determini si l'ús de la clàusula jurídica indeterminada de «municipis amb tradició» o l'expressió

en parlar de localitats i dates en què «tradicionalment» s'han celebrat aquestes festes topa amb el principi d'autonomia local, previst als articles 84.1 i 86.3 de l'Estatut d'Autonomia.

El motiu principal d'aquesta sol·licitud de dictamen ve donat pel fet que la proposició de llei que ara es sotmet a consideració del Consell de Garanties Estatutàries sembla excloure amb una clàusula d'aquesta naturalesa del seu àmbit d'aplicació a municipis de Catalunya que poden haver gaudit sempre d'aquestes festes i que, en canvi, no tenen encaix en la proposició de llei al preveure aquesta que cal d'entendre per «dates de celebració tradicional» les coincidents amb festes majors, fires o celebracions populars, el que vol dir que si no hi ha coincidència no poden celebrar-les.

Aquesta exclusió encoberta que fa la proposició de llei evidencia una clara contradicció dins el mateix redactat de l'article 3 tal com està redactat, en contraposar les expressions «tradicionalment» i «dates de celebració».

Poden haver municipis que sempre hagin celebrat aquestes festes però que a efectes de la proposició de llei s'entenguin exclosos perquè el concepte de «dates de celebració tradicional» no és coincident amb els dies de la festa en qüestió. I això sens perjudici del fet que hi hagi municipis que en ús de les seves competències i dels seus interessos («autonomia local») vulguin instaurar festes amb bous d'ara en endavant i, és clar, al no estar previstos a la llei com a «tradicionalment» no podran mai celebrar-les. Això genera una discriminació entre municipis dins del mateix territori al qual aspira la proposició de llei a aplicar-se, que és Catalunya.

En definitiva, si l'Estatut d'Autonomia preveu la clàusula genèrica de defensa de l'autonomia local, regula les competències municipals i vol salvaguardar els aspectes de la cultura tradicional catalana cal valorar –per tal que prosperi la proposició de llei– si l'exclusió encoberta que conté l'article 3 s'ajusta al marc estatutari.»

2. El Consell de Garanties Estatutàries, en la sessió del dia 27 de juliol de 2010, un cop examinada la legitimitat i el contingut de la sol·licitud de dictamen així formulada, la va admetre a tràmit, es va declarar competent per emetre el dictamen corresponent i va designar ponent el conseller senyor Enric Fossas Espadaler.

3. En la mateixa sessió i, atès el que disposa l'article 25, apartats 4 i 5 de la nostra Llei reguladora, va acordar adreçar-se als sol·licitants, al Parlament, a tots els grups parlamentaris, com també al Govern, a fi de sol·licitar-los la informació i la documentació complementàries de què disposessin amb relació a la matèria sotmesa a dictamen.

4. Finalment, després de les corresponents sessions de deliberació, es va fixar com a data per a la votació i per a l'aprovació del Dictamen el dia 3 d'agost de 2010.

FONAMENTS JURÍDICS

Primer. L'objecte del Dictamen

Tal com ha quedat reflectit en els Antecedents, els sol·licitants del present Dictamen sotmeten al parer d'aquest Consell un únic precepte de la Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous.

L'escrit de sol·licitud presentat compleix les exigències prescrites a l'article 24.2 de la Llei 2/2009, de 12 de febrer, del Consell de Garanties Estatutàries, ja que delimita el precepte legal sobre el qual es planteja el dubte d'antiestatutarietat, i indica els preceptes de l'Estatut que es podrien veure vulnerats, si bé cal advertir que només una interpretació flexible de la nostra Llei ha fet possible l'admissió a tràmit del Dictamen, atesa l'escassa fonamentació dels motius que justifiquen la consulta, que exposarem més endavant.

A fi de determinar amb precisió l'objecte d'aquest Dictamen, cal emmarcar la disposició sobre la qual se'ns demana la nostra opinió en la Proposició de Llei de regulació de les festes tradicionals amb bous. Tal com s'explica en el seu preàmbul, la Proposició pretén garantir un marc normatiu per a l'exercici dels espectacles tradicionals amb bous (correbaus), que «configuren un element central en les celebracions populars d'un bon nombre de poblacions de Catalunya», aprofitant l'experiència acumulada amb el Codi de bones pràctiques que, fins ara, s'ha aplicat a aquests espectacles. L'objecte de la llei, segons diu l'article 1, «és establir els requisits i les condicions que han de complir les festes tradicionals amb bous sense mort de l'animal (correbaus), en les dates i les localitats catalanes on tradicionalment se celebren, amb la finalitat de garantir els drets, els interessos i la seguretat dels participants i del públic i, alhora, la protecció dels animals».

El preàmbul assenyalava que el marc legal d'aquesta festa està integrat pel Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de protecció d'animals, i la Resolució del 12 de maig de 1989, sobre espectacles i festes tradicionals amb bous, inclosos en el Decret 239/1999, de 31 d'agost, pel qual s'aprova el catàleg dels espectacles, les activitats recreatives i els establiments públics sotmesos a la Llei 10/1990, del 15 de juny, sobre policia d'espectacles, les activitats recreatives i els establiments públics. Segons el mateix preàmbul, el nou marc normatiu que estableix la Proposició de llei, dictada a l'empara de la competència exclusiva de la Generalitat en matèria d'espectacles (art. 141 EAC), es basa en tres eixos bàsics: «el respecte i la protecció de la festa, la protecció de l'animal i la seguretat de les persones». Aquests objectius es concreten en la part dispositiva de la Proposició de llei, que consta de dinou articles, una disposició derogatòria i quatre disposicions finals, a més d'un Annex que conté la «Llista actualitzada dels municipis on se celebren festes tradicionals amb bous».

El precepte de la Proposició de llei sobre el qual els sol·licitants plantegen el seu dubte d'antiestatutarietat és l'article 3 («Municipis amb tradició»), que disposa que:

«Les festes tradicionals amb bous, d'acord amb el que disposa l'article 6.2 b de la Llei 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals, només es poden autoritzar en les localitats i les dates en què tradicionalment s'han celebrat. A aquests efectes, s'entén per dates de celebració tradicional les coincidents amb les festes majors, fires, celebracions populars o altres d'importància especial i rellevant. El nombre de dies de festa tradicional amb bous i el nombre d'espectacles taurins i llurs modalitats

no resten condicionats pels que s'hagin celebrat en anys anteriors».

De la lectura de la sol·licitud de Dictamen es dedueix que aquesta es fonamenta essencialment en dos motius. Segons els peticionaris, les expressions «municipis amb tradició» o «tradicionalment», emprades en el precepte transcrit, exclourien de l'àmbit d'aplicació de la llei a municipis de Catalunya que hagin gaudit d'aquestes festes taurines, però que no coincideixen amb festes majors, fires o celebracions populars. Aquesta exclusió dels municipis que no festegin els correbaus en les «dates en que tradicionalment s'han celebrat», o la futura exclusió d'altres municipis que vulguin instaurar correbaus fora d'aquestes dates, seria contrària a l'autonomia local garantida en els articles 84.1 i 86.3 EAC, i generaria una discriminació entre municipis dins del territori de Catalunya.

La resposta als dubtes anteriors, a la vista de la sol·licitud, l'efectuarem en aquesta ocasió en un únic Fonament Jurídic, on examinarem la regulació continguda en l'article 3 de la Proposició de llei objecte del Dictamen per tal de determinar si és contrària a l'autonomia local i si es pot tatxar de discriminatòria, el que ens permetrà pronunciar-nos sobre la seva conformitat amb la Constitució i l'Estatut d'autonomia.

Segon. Examen de l'article 3 de la Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous

Abans d'entrar en l'examen del precepte que suscita els dubtes dels sol·licitants, cal fer dues precisions. La primera, referida al text de l'article 3 de la Proposició de llei, on se cita la Llei 22/2003, del 4 de juliol, de protecció dels animals. Cal advertir, dins de la nostra funció consultiva, que es tracta d'un error ja que, segons el mateix preàmbul, el marc legal vigent de la festa de tradicional del correbaus es troba en el Decret legislatiu 2/2008, del 15 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de protecció d'animals que, en la seva disposició derogatòria, va derogar expressament la Llei 22/2003, del 4 de juliol. L'article 6.2.b, que es cita en el precepte aquí examinat no correspon a la Llei 22/2003, com declara el text de la Proposició, sinó al Decret legislatiu 2/2008. En efecte, l'article 6.1 d'aquesta disposició prohibeix «l'ús d'animals en baralles i en espectacles o d'altres activitats si els poden ocasionar sofriment o poden ésser objecte de burles o tractaments antinaturals, o bé poden ferir la sensibilitat de les persones que els contemplen», fixant tot seguit un llistat d'aïtals activitats. I és l'article 6.2.b del mateix Decret legislatiu el que exclou de l'anterior prohibició «Les festes amb bous sense mort de l'animal (correbaus), en les dates i les localitats on tradicionalment se celebren. En aquests casos, és prohibit inferir danys als animals». Cal encara assenyalar que aquest Decret legislatiu ha estat posteriorment reformat per la Llei de modificació de l'article 6 del text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008 (aprovada pel ple del Parlament el dia 28 de juliol de 2010. BOPC núm. 785, de 30 de juliol), la qual no ha modificat el contingut de l'anterior article 6.2. Aquest Consell es va pronunciar prèviament sobre la corresponent Proposició de llei, en

el seu Dictamen 12/2010, de 5 de juliol, al qual ens referirem més endavant.

La segona precisió ve referida a la sol·licitud del present Dictamen, que conté una interpretació parcial i poc sistemàtica de l'article 3 de la Proposició de Llei que ara examinem. Tal com es pot llegir en els Antecedents, els peticionaris afirmen que l'article 3 impediria que els municipis de Catalunya que han gaudit fins ara de les festes tradicionals amb bous poguessin seguir realitzant-les fora de «les dates en què tradicionalment s'han celebrat». Tanmateix, el propi article conté una àmplia definició del que s'entén per «*dates de celebració tradicional*», ja que inclou les «coincidents amb festes majors, fires, celebracions populars o altres d'importància especial i rellevant». I encara afegeix que «El nombre de dies de festa tradicional amb bous i el nombre d'espectacles no resten condicionats pels que s'hagin celebrat en anys anteriors».

Per la seva banda, l'article 6 de la Proposició de Llei disposa que per obtenir l'autorització d'un espectacle tradicional amb bous cal presentar un «informe o les manifestacions d'institucions, entitats o persones conexedores de la història i les tradicions locals en què s'acrediti fefaentment la tradició», però seguidament afegeix que «resten exclosos de presentar la dita documentació els sol·licitants que hagin celebrat aquesta modalitat de festa o hagin presentat aquesta documentació l'anys anterior». I la disposició final tercera es refereix a l'annex de la Proposició de Llei, que conté la llista actualitzada dels municipis on se celebren festes tradicionals amb bous, «sens perjudici de les festes que es puguin autoritzar posteriorment d'acord amb la normativa i de les festes la tradició de les quals es pugui demostrar».

En suma, d'una interpretació sistemàtica de l'article 3 de la Proposició de Llei no se'n conclou, com fan els peticionaris, que aquella impedirà seguir celebrant correbous als municipis de Catalunya que, fins ara, han gaudit d'aquesta festa tradicional, com tampoc no impedirà que alguns municipis puguin instaurar de bell nou aquesta festa taurina, sempre que acreditin la seva tradició d'acord amb la normativa.

Una vegada efectuades les anteriors precisions, podem ja examinar l'article 3 de la Proposició de Llei per tal de determinar la seva adequació a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia. Atès que els sol·licitants plantegen una pretesa vulneració de l'autonomia local (art. 84.1 i 86.3 EAC), el nostre judici ha de partir del contingut normatiu de la Proposició a fi de determinar si afecta el nucli essencial de l'autogovern dels ens locals. En aquest sentit, no hi ha dubte que la Proposició de Llei, tant pel seu objecte com pel seu contingut és resultat de l'exercici de la competència exclusiva de la Generalitat en matèria d'espectacles (art. 141 EAC), tal com s'afirma en el seu preàmbul, que recorda la inclusió dels correbous «com a espectacle taurí» «en l'article 5.f del Decret 239/1999, de 31 d'agost, pel qual s'aprova el catàleg dels espectacles, les activitats recreatives i els establiments públics sotmesos a la Llei 10/1990, del 15 de juny, sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics» (Llei revisada i derogada posteriorment per la Llei 11/2009, de 6 de juliol, de regulació

administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives). Així mateix, una lectura de l'articulat de la Proposició de Llei permet constatar que aquesta està destinada a establir «els requisits i les condicions» (art. 1) que han de complir «els espectacles populars» (art. 2), tot regulant l'«autorització» (art. 5 i 6), les «condicions de seguretat» (art. 7) i les «funcions dels organitzadors i controladors de l'espectacle» (art. 8). Les anteriors asseveracions vindrien confirmades pel citat Dictamen 12/2010, de 5 de juliol, en el qual varem considerar que la Proposició de Llei de modificació de l'article 6 del Text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008, constituïa un exercici de la competència de la Generalitat sobre espectacles públics (FJ 3).

Els peticionaris al·leguen que la regulació de la festa dels correbous com a espectacles populars, continguda en la Proposició de Llei, vulnera l'autonomia local, amb cita dels articles 84.1 i 86.3 EAC. Tanmateix, de l'escassa argumentació continguda en la sol·licitud en resulta difícil copsar els motius d'aquesta vulneració, que semblen centrats en les «competències» i en els «interessos» dels municipis.

En els recents Dictàmens 11/2010, de 5 de juliol, sobre el Projecte de Llei de vegueries (FJ 2), i 14/2010, de 6 de juliol, sobre el Projecte de Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (FJ 3), aquest Consell, seguint una consolidada jurisprudència constitucional, ha fixat la seva doctrina consultiva sobre el contingut de l'autonomia local constitucionalment i estatutàriament garantida, que donem aquí per reproduïda. Als efectes del nostre pronunciament, només hem de destacar que la dita autonomia constitueix una garantia institucional i es configura com un límit indisponible per al legislador, en aquest cas autonòmic, però no assegura un feix mínim de competències als municipis. És el legislador competent qui fa aquesta concreció competencial, si bé en realitzar-la no pot desconèixer els preceptes estatutaris i de la legislació bàsica que configuren l'autonomia local: les previsions de l'Estatut (art. 84 i 86.3 EAC) i els articles de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim Local (LBRL) que siguin reflex inequívoc dels principis continguts en els articles 137, 140 i 141 CE. Doncs bé, ni l'article 84 EAC, que estableix les competències pròpies dels governs locals de Catalunya, ni l'article 25 LBRL, que conté el llistat de competències que, en tot cas, exerciran els municipis, inclouen entre aquestes competències els espectacles o, més precisament, la denominada policia d'espectacles públics, que sí que és assumida en exclusiva per la Generalitat (art. 141 EAC), en els termes establerts en el Dictamen del Consell Consultiu núm. 293, de 26 de maig de 2009, sobre el Projecte de Llei de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives (F III).

Per tant, així formulat, el motiu al·legat manca de fonamentació constitucional i estatutària, atès que no es pot considerar que la regulació dels espectacles constitueixi un element essencial o formi part del nucli primari de l'autogovern dels ens locals que gaudeix d'una garantia institucional. En conseqüència, hem de concloure que

l'article 3 del Projecte de Llei aquí examinat, en establir determinats requisits per a l'autorització de l'espectacle taurí dels correbous, no vulnera l'autonomia local constitucionalment i estatutàriament garantida.

La sol·licitud planteja un segon motiu d'inconstitucionalitat quan entén que l'article 3 de la Proposició de llei estableix una «discriminació entre municipis dins del mateix territori». Tot i que no s'invoca cap precepte constitucional o estatutari, el pretès tracte discriminatori s'ha d'entendre referit a l'article 14 CE. Doncs bé, també en aquest punt la nostra resposta ha de ser negativa atesa la consolidada doctrina del Tribunal Constitucional, segons la qual el dret a no patir discriminacions injustificades proclamat en l'article 14 CE, que es basa en la dignitat de la persona com a fonament de l'ordre polític (art. 10.1 CE), es refereix només als ciutadans i no és traslladable a les persones jurídicopúbliques (per totes, STC 240/2001, de 18 de desembre, FJ 3). Conseqüentment, cal concloure que l'article 3 del Projecte de Llei tampoc no és, per aquest motiu, contrari a la Constitució ni a l'Estatut.

Atesos els raonaments continguts en els Fonaments Jurídics precedents, formulem la següent:

CONCLUSIÓ

L'article 3 de la Proposició de llei de regulació de les festes tradicionals amb bous no és contrari a la Constitució ni a l'Estatut d'autonomia.

Adoptada per unanimitat

Aquest és el nostre Dictamen, que pronunciem, emetem i signem al Palau Centelles en la data indicada a l'encapçalament.

Jaume Vernet i Llobet, conseller secretari del Consell de Garanties Estatutàries,

CERTIFICO que el present exemplar és còpia autèntica de l'original, el qual és a l'arxiu al meu càrrec.

Barcelona, 4 d'agost de 2010

Jaume Vernet i Llobet

Vist i plau
El president
Eliseo Aja
